

The book is owned by ฤๅ NoName

Typed to Word Document by ฤๅ NoName

Converted to PDF Format by webmaster@samgler.org

This PDF file is intended for educational purpose and private use only. Our goal is to promote SamGler to all walks of life and to memorize Por Intarapalit, one of the greatest writers in Thai history

สำนักพิมพ์ บ้านดาดสาส์น

สามเกลอพล, นิกร, กิมหงวน

“นางงามของท่าน”

ป.อินทรปาลิต

ขณะที่เจ้าแห้วนั่งพักผ่อนอยู่ที่เก้าอี้สนามหญ้าตึกใหญ่ตามลำพัง
กระต่ายสองคนกับผู้หญิงอีกคนหนึ่งก็พากันเดินเข้ามาในบ้าน “พัชรภรณ์” ทั้งสอง
คนนี้อยู่ในสภาพของวณิพก แต่งกายด้วยเสื้อผ้าขาดวิ่น สวมหมวกเก่า ๆ มียามสะพายบ่า
กระต่ายร่างบอบบางที่เดินนำหน้ามาอายุมากแล้ว

เจ้าแห้วตื่นจากภวังค์ เมื่อแลเห็นแขกที่ไม่มีใครเชื้อเชิญบุกเข้ามาในบ้าน

“ไปข้างหน้าเถอะจ๊ะลุง จวนจะค่ำมืดแล้วยังจะขอทานอีกหรือ”

ชายชรามองดูเจ้าแห้วอย่างเคารพนบ

“ผมไม่ได้มาขอทานหรือครับคุณ พวกเราเป็นวณิพก คือร้องเพลง และบรรเลง
ดนตรีให้ฟังแลกเปลี่ยนกับเงินของท่าน”

เจ้าแห้วหัวเราะชอบใจ

“มันก็เช่นเดียวกับขอทานนั่นแหละลุง”

“มิได้ครับ ขอทานคือกระยาจก ส่วนพวกผมคือวณิพก อ้า — นึกว่ากรุณาช่วยเหลือ
คนจนเถอะครับ คณะของผมจะบรรเลงให้คุณฟัง แล้วก็คุณจะให้เงินสักเท่าใดก็สุดแล้วแต่จะ
ศรัทธา”

เจ้าแห้วมองดูวณิพกทั้งสามคนอย่างสนใจ โดยเฉพาะผู้หญิง ถึงแม้เจ้าแห้วไม่ได้
เห็นโฉมหน้าของหล่อนเพราะหล่อนสวมหมวกหลบหน้า ผิวพรรณของหล่อนก็เต่งตึง และชาวฝั่ง
บอกให้รู้ว่ายังสาว

“แม่คนนั้นลูกสาวลุงใช่ไหม”

“ครับ ลูกแล้ว ลูกชาย และลูกสาวของผมเองครับ”

เจ้าแห้วผลุดลุกขึ้นยืน

“ฉันไม่ใช่เจ้าของบ้านหรือลุง ลุงรอประเดี๋ยวนะ ฉันจะขึ้นไปบนตึกเรียนให้
เจ้านายของฉันทราบ ถ้าท่านอยากจะฟังเพลงของพวกเขาลุงฉันก็จะออกมารับพวกลุง ขึ้นไปร้องบนตึก
ร้องกันอย่างเป็นลำเป็นสันเป็นกอบเป็นกำเลย”

“ครับ ครับ ขอขอบคุณครับ ช่วยเรียนท่านเถอะครับว่าพวกผมมีเพลงใหม่ ๆ ทั้งนั้น
ไม่ซ้ำกับใคร ตั้งใจเตรียมตัวจะแสดงในงานภูเขาทองปีนี้ แต่ภูเขาทองก็ยังซ่อมไม่เสร็จ”

เจ้าแก้วพาตัวเดินขึ้นไปบนตึก ส่วนฉนิพกทั้งสามต่างทรุดตัวลงนั่งของ ๆ บนพื้น
ถนนนั่นเอง เจ้าแก้วตรงเข้ามาในห้องโถงซึ่งขณะนี้ 4 สหายกับเจ้าคุณปัจจนิก ๆ กำลังนั่งดื่มเหล้า
และสนทนากันอย่างสนุกสนาน

“รับประทานมีฉนิพก 3 คนเข้ามาในบ้านเราครับ รับประทานจะต้องการฟังเพลง
ขอทานกันบ้างไหมครับ”

พลขมวดคิ้วขึ้นแล้วโบกมือ

“อย่ามากวนใจพวกข้าหน่อยเลยวะ อ้ายแก้ว เอ็งเอาเงินให้เขาไปคนละบาทแล้ว
ให้เขาออกไปเถอะ ไม่ต้องร้องรำทำเพลงหรอก”

อาเสี่ยพูดโพล่งขึ้น

“นาน ๆ ฟังเพลงขอทานทีก็เข้าทีดีเหมือนกัน ไปตามมาไว้อ้ายแก้ว บอกให้เขา
มาร้องให้พวกเราฟังในห้องนี้”

เจ้าแก้วอมยิ้มเดินก้มตัวออกไปจากห้องโถง สักครูเจ้าแก้วก็เดินนำหน้าพาชายชรา
กับลูกชาย และลูกสาวของแกเข้ามาในห้องโถง 4 สหายกับเจ้าคุณปัจจนิก ๆ ต่างพากันมองดูฉนิพก
สามพ่อลูกด้วยความสนใจ ทั้งสามทรุดตัวลงนั่งพับเพียบบนพรมปูพื้น เจ้าหนุ่มรูปร่างลำสันเริ่มตี
โทนทันที

“โธ่ะดิง ดิงทั้ง ๆ”

“ประเดี๋ยว” เสี่ยหงวนเอ็ดตะโร “อย่าเพิ่งบรรเลงเลย คุยกันก่อนเถอะ แม่คน
นั้นนะเงยหน้าให้พวกเราดูหน่อยซี”

ลูกสาวขอทานแทนที่จะเงยหน้ากลับก้มหน้าต่ำลงไปอีก เพราะความกระดากอาย
นั่นเอง เจ้าคุณปัจจนิก ๆ กล่าวกับอาเสี่ยเบา ๆ

“ถ้าจะอวย”

“นั่นนะซีครับ ผมสงสัยว่ายังสาว และหน้าตาคงไม่เลวนัก ลูกสาวขอทานบางคน
ถ้าส่งเข้าประกวดนางสาวไทยแล้วมีหวังได้สวมมงกุฎเพชรเหมือนกัน”

ชายชราเงยหน้าขึ้นมองดูเสี่ยหงวน

“เจ้านายอย่าหาว่าผมคุยโม้เลยนะครับ ลูกสาวของผมคนนี้ได้เป็นนางงามในหมู่
ขอทานมา 2 ปีติด ๆ กันแล้ว”

นิกรกลืนน้ำลายเอือก พูดขึ้นทันที

“ขอทานมีการประกวดนางงามเหมือนกันหรือลุง”

“ครับ เราประกวดกันในหมู่พวกเราทุกรอบปี ใครเป็นนางงามจะได้สวมมงกุฎเงิน และได้รับรางวัลเงินสดอีกหนึ่งซึ่งซึ่งพวกเราเรียกรังกัน นังหนูของผมได้มา 2 ปีแล้วครับ”

นิกรเลื่อนตัวจากเก้าอี้ลงนั่งบนพื้น และคลานเข้ามานั่งข้างหญิงสาว

“หนู เปิดหมวกออกให้น้ำดูหน้าซิ อย่าอายน้ำเลยแม่คุณ น้ำแก่แล้วขอให้น้ำได้เห็นหน้าหนูหน่อยเถอะ แล้วน้ำจะให้รางวัลหนู 100 บาท”

ชายชรายิ้มน้อยยิ้มใหญ่ แก่เตี้ยเตี้ยใจอย่างยิ่งที่ได้เข้ามาในบ้านท่านเศรษฐีที่ใจดี มีความเป็นกันเองกับแกเช่นนี้

“อีหนู เปิดให้ท่านดูหน่อยซิลูก”

แม่สาวน้อยทำท่ากระดากอวย อิดเอื้อนอยู่สักครู่ก็ทำท่าจะถอดเสื้อชั้นในออก ชายชราใจหายวาบ ร้องตะโกนสุดเสียง

“เฮ้ย — ไม่ใช่เปิดเสื้อ ถอดหมวกไว้อีหนู แล้วกัน.....แ่นะ ท่านขอดูหน้ากลับจะโชว์อกอวดท่าน” พูจบชายชราที่มองดูคณะพรรค 4 สหาย “ประธานโทษเถอะครับ อีหนูของผมมันหูตึงมานานแล้วครับ ได้ยินบ้างไม่ได้ยินบ้าง”

นิกรหัวเราะชอบใจ กล่าวกับลูกสาวขอทาน

“แล้วแต่สะดวกเถอะหนู จะถอดหมวก หรือถอดเสื้อก็ตามใจ น้ำไม่ว่าไม่ต้องเกรงใจน้ำหรอก ถือว่าเป็นกันเองก็แล้วกัน” นิกรหันมาทางเจ้าแก้ว “เฮ้ย — เาน้ำอึดลมในตู้เย็นมาต้อนรับตาลูกกับลูก ๆ ของแกหน่อยซิวะ”

พลก่่าวกับชายชราอย่างปราณี

“ขอโทษเถอะนะลุง ลุงชื่ออะไรจ๊ะ”

“ผมหรือครับ ผมชื่อพูนครับท่าน”

“อ้อ แล้วลูกของลุงสองคนนี่ละ”

“คนนี่ลูกชายคนโตของผมชื่อวีระศักดิ์ครับ”

คณะพรรค 4 สหายสะอื้นเอือกพร้อม ๆ กัน นิกรทำตาปริบ ๆ เอี่ยมมือถอดหมวก นายวีระศักดิ์ออกแล้วหัวเราะ

“อ้อ หน้าตาเข้าทีดีนี่น้องชาย ไม่น่าจะเป็นขอทานเลย”

หนุ่มวีระศักดิ์ยิ้มอาย ๆ

“ผมเป็นลูกพ่อนี้ครับท่าน ผมมีเลือดพ่อถึง 98 เปอร์เซ็นต์ ปู่ของผมเป็นขอทาน พ่อของผมก็เป็นขอทาน ผมและน้องสาวของผมก็ต้องเจริญรอยตามบรรพบุรุษ ความจริงเราไม่ใช่ขอทานหรอกครับ เราเป็นพนักงาน ผมเองที่แรกตั้งใจจะเข้ารับราชการครับ แต่พ่อว่าถ้าผมเป็นลูกฝาเหล่าพ่อจะตัดขาดผม และตัดขาดจากกองมรดก”

เจ้าคุณปัจจนิก ๆ หัวเราะก๊าก

“แกมีมรดกไว้ให้ลูกหลานเหมือนกันหรือตาพูน”

ชายชราอมยิ้ม

“ก็มีอยู่บ้างครับ เงินสดในธนาคารราวห้าหมื่น แล้วก็ที่ดินบางกะปิ 2 ไร่เศษ”

“ว่า.....” ดร.ดิเรกคราง “นี่กว่าขอทานในประเทศอินเดียเท่านั้นที่ร่ำรวยมีฐานะ เป็นปึกแผ่น ไอ้เพิ่งรู้ความจริงเดี๋ยวนี้เองว่าขอทานในเมืองไทยเรามีฐานะขนาดคบตีเหมือนกัน”

นิกรหันมาถามนายแพทย์หนุ่ม

“ขอทานที่อินเดียจะร่ำรวยมากเชียวหรือ”

“ออไรน์ รวยมากทีเดียว นายโสภานุตราบดีขอทานเก่าแก่ของประเทศอินเดียมี เงินฝากธนาคารถึง 5 ล้านบาท”

อาเสี้ยหัวเราะหึ ๆ

“มีเงินตั้งมากมายอย่างนี้ แล้วจะมาขอทานเอาตะหวัคตะบวยอะไรกันวะ”

ดิเรกว่า “ขอทานชาวอินเดียก็เหมือนกับขอทานของเรานั้นแหละ ปู่ย่าตายายเป็น ขอทาน ลูกหลานก็ต้องเป็นขอทานเช่นเดียวกัน ใครฉลาดหน่อยก็มีเทคนิคในการขอทานมากหน่อย ขอทานชาวอินเดียเคยส่งลูกหลานของเขาไปดูการขอทานในอังกฤษ หรือ ในอเมริกาเสมอ บางทีก็ ส่งไปเรียนวิชาขอทานชั้นสูง ขอทานชาวภารตะไม่ได้ขอส่งเดชแบบขอทานเมืองไทย ชาวอินเดียที่เป็นขอทานยอมมิโซโคโลยีอย่างสูง ถ้าหากว่าเขาออกปากขอเงินใครแล้วผู้นั้นจะต้องให้ทันที ทั้งนี้ ก็เพราะเขาสังเกตหน้าคนได้เก่งมาก คนไหนใจบุญคนไหนกระดุกขัดมันเขารู้ทั้งนั้น”

เสียงหัวเราะอย่างครั้นเครงดังขึ้นลั่นห้องโถง พล พัชรภรณ์ กล่าวกับลูกสาวคน เล็กของนายพูนเบา ๆ

“หนู ถอดหมวกให้อาเห็นหน้าหนูหน่อยซิ อย่ากระดากอายอะไรเลย พวกเราเป็นผู้ใหญ่แล้วไม่ใช่เด็กหนุ่มหรือ”

ลุงพูนขอทานรุ่นลายครามเขยิบตัวเข้ามานั่งข้างลูกสาวคนเล็กของแก

“กุลธิดา ถอดหมวกซิลูก”

อาเสี้ยทำคายน

“ชื่ออะไรนะลุง ลูกสาวของลุงนะ”

ชายชรายิ้มให้อาเสี้ย

“ไอ้ไอ” กิมหงวนอุทานเสียงหัวเราะ “คนโตชื่อวีระศักดิ์ คนเล็กชื่อกุลธิดา.....เอ

— ฉันทักสงสัยเสียแล้วละลุงพูน ลุงคงจะเป็นผู้ดีตกยากอย่างแน่นอน

ชายชรายิ้มเป็น

“พุดไปก็เหมือนไม้ครับ ปู่ของปู่ของทวดผมเป็นพระยาเชยวณะครับ ทวดผมเป็น คุณพระ ผมมีเชื้อผู้ดีเหมือนกัน แต่เวลานั้นแหละครับ คนเราข่มแล้วแต่โชควาสนา บางคนเล่าเรียน มามากมาย ไปเมืองนอกเมืองนา มา ต้องเดินเตะฝุ่น บางคนไม่มีวิชาความรู้อะไร โชควาสนาช่วยให้

เป็นใหญ่เป็นโต มีรถเก๋งที่มีตึกใหญ่ ๆ อยู่ เงินทองไหลมาเทมา เรื่องโชคนุษย์เอาแน่ไม่ได้หรอกครับ ผมเองวันนี้เป็นขอทาน แต่ปีหน้าผมอาจจะได้เป็นผู้แทนราษฎรก็ได้ ถ้าหากว่าพวกผมส่งผมเข้าสมัครผู้แทน ผมเชื่อว่าอย่างไรเสียขอทานนับหมื่นในกรุงเทพ ฯ ก็คงจะต้องลงคะแนนเสียงให้ผม และผมก็ได้เป็นผู้แทนราษฎร มีบ้านหลวงอยู่อย่างโก้หรู่าน ขี่เรือบิน ไปดูงานเมืองนอก มีเงินหมื่นเงินแสนเงินล้าน ลูกเมียสุขสบายไปตามกัน”

ขณะพรรค 4 สหายหัวเราะกันลั่นห้อง เจ้าแห้วครนทนต์ไม่ได้ก็พูดเสริมขึ้น

“ฉันคิดว่าอย่างลุงถ้าผิดจากขอทานแล้ว ลุงเป็นสัปเหร่อเป็นเหมาะที่สุด”

ชายชราคือนเจ้าแห้ว แล้วเปลี่ยนสายตามาที่ลูกสาวคนเล็กของแก

“กุลธิดา ว่ายัง ใจลูก เปิดหมวกให้ท่านชม โคมหน้าอันสะคราญตาของเจ้าหน้อยซิลูกรักของพ่อ เจ้านายเหล่านี้ท่านจะได้ทราบ ว่าถึงเจ้าเป็นขอทาน แต่ศักดิ์ศรีของเจ้าย่อมเหนือกว่ากระยาจกฉันทักทั้งหลาย”

กุลธิดาหักห้ามความประหม่าอายุ ยกมือขึ้นถอดหมวกสักหลาดออกจากศีรษะทันใดนั่นเอง 4 สหายกับเจ้าคุณปัจจนิก ฯ และเจ้าแห้วก็ตกตะลึงพริ้งเพริดไปตามกัน ทุกคนจึงตาเขม็งมองดูลูกสาวคนเล็กของลุงพูนด้วยความประหลาดใจเหลือที่จะกล่าว กุลธิดาเป็นหญิงสาวในวัยแรกรุ่งครุณี อายุประมาณ 18 ปีเท่านั้น ใบหน้ารูปไข่งามแลลุ่มชุ่มชื้น นัยน์ตากลมโตเป็นประกายแจ่มใส คิ้วดำลึบจุกโค้งรับกับริมฝีปากอันจิมลิ้มพริ้มเพรา พวงแก้มอ้มเอิบเต็มไปด้วยเลือดฝาด หล่อนเป็นหญิงสาวที่เต็มไปด้วยความงามยากที่จะหาใครเปรียบเหมือน

“มายก็อด.....” ดร.ดิเรกครางเสียงหนัก ๆ แล้วมองดูหน้าเพื่อนเกลอของเขา “นี่กันไม่ได้ฝันไปหรือ มันจะเป็นความจริงไปได้อย่างไรกัน หญิงสาวที่สวยงาม และเต็มไปด้วยเสน่ห์อย่างนี้จะกลายเป็นลูกสาวขอทาน และมีอาชีพขอทานอย่างนี้”

ลุงพูนหัวเราะชอบใจ แยกยิ้มให้นายแพทย์หนุ่ม และพูดพลางหัวเราะพลาง

“ในสมัยถึงพุทธกาลเช่นนี้ ไม่มีอะไรที่ท่านจะประหลาดใจ และคิดว่ามันเป็นไปไม่ได้หรอกครับ เป็นต้นว่า เอช.บอมบ์ หรืออาร์.บอมบ์ แต่ก่อนนี้เราคิดว่ามันเป็นไปไม่ได้ เจ้านายพิจารณาดูเถิดครับว่าลูกสาวของผมมีความงามเป็นเยี่ยมเพียงใด”

พลถอนหายใจหนัก ๆ เขามองดูกุลธิดาดำความสงสาร แล้วก็หันมาพูดกับนายพูน

“ลูกสาวของลุงทั้งสวยทั้งน่ารักมากทีเดียว ฉันคิดว่ากุลธิดาคือเพชรน้ำหนึ่งที่ตกอยู่ในโคลนตม”

อาเสี้ยกิมหงวนจึงมองดูหล่อนอย่างตะลึงลาน แล้วเลื่อนตัวจากเก้าอี้ลงนั่งบนพื้นข้างนิกรเบื้องหน้ากุลธิดา หญิงสาวผู้เลอโฉม อาเสี้ยยกมือจับคางหล่อนเบา ๆ

“อ้อ ..... ให้อึดตายเถอะหนู ขอให้อึดสิ้นสุดความเป็นขอทานแต่เพียงนี้เถิด ฉัน
งไปหมดแล้ว ไม่อยากเชื่อเลยว่าหนูสวย และน่าเอ็นดูถึงเพียงนี้ เลิกอาชีพขอทานเสียเถิดหนูรูป
ก็งามนามก็เพราะ”

หญิงสาวยิ้มเอียงอาย ใบหน้าแดงระเรื่อเป็นสีชมพูอ่อน

“เลิกขอทาน แล้วหนูจะทำอะไรกินล่ะคะ”

“เถอะน่า” อาสี่พูดเสียงหนัก ๆ “น่าจะช่วยหนูเอง น่าจะหาบ้านเล็ก ๆ ให้อึด
อยู่ หากนใช้ให้สักสองคน ซื่อรดเพี้ยตจิวให้อึดที่สักคันหนึ่ง และให้เงินเดือนหนูใช้เดือนละสอง
พันบาทเป็นอย่างน้อย เท่านั้นหนูกิจจะมีความสุขไปตลอดชาติ”

“เฮ้ย ๆ ๆ” เจ้าคุณปัจจนิก ๆ เอ็ดตะโร “มากไปแล้วอ้ายหงวน”

กิมหงวนยิ้มแห้ง ๆ ถอยมานั่งข้างเท้าเจ้าคุณปัจจนิก ๆ นิกรยิ้มให้ชายชราแล้วพูด
กับลุงพูนอย่างกันเอง

“ลุงถ้าจะมีรายไต้งดงามเหมือนกัน”

ชายชราหัวเราะ

“รายไต้หรือครับ ไม่แน่นอนหรือครับ บางทีเข้าไปในบ้านใหญ่ ๆ ผมสามคนพอ
ลูกร้องเพลงกันจนคอหอยแทบแตกตั้งชั่วโมงถูกไต้ตะเปิดออกจากบ้านแทบไม่ทัน บางทีร้องจน
เหนื่อยท่านให้ยี่สิบสตางค์เท่านั้น บางทีร้องจนเสียงแหบเสียงแห้ง เจ้าของบ้านก็ออกมาแสดงตัวว่า
เขาเองก็เป็นขอทานเช่นเดียวกับผม เลยไม่ได้สตางค์ บางทีเข้าไปในบ้านเล็ก ๆ ร้องเพลงไปได้
เหนื่อยเดียวท่านให้ตั้งสิบบาท เอาแน่ไม่ได้หรือครับ ผมว่าเกี่ยวกับโชคมากกว่า แต่ว่าอีกสองสาม
วันงานพระรูปเห็นจะไต้บร้อย ตามปกติวันหนึ่งผมสามคนพอลูกหาไต้ราว 20 บาทเป็นอย่าง
มากครับ”

นิกรพยักหน้าหงิก ๆ

“น่าเห็นใจลุง และลูก ๆ ของลุงมาก แล้วอาชีพอื่นล่ะลุง ลุงมีรายไต้ในทางอื่น
อะไรบ้างไหม”

ลุงพูนนิ่งอึ้งไปสักครู่

“ก็พอมีบ้างหรือครับ เป็นต้นว่าดอกเบ็ญจจากเงินฝากในธนาคาร และดอกเบ็ญ
เงินกู้ที่พวกขอทานด้วยกันกู้ไปจากผม เงินปันผลกำไรจากบริษัทบางแห่งที่ผมมีอยู่ ปีหนึ่งก็พอไต้
หรือครับ ห้าหกหมื่นบาท พอค่าบุญหรือหามากพลู”

นายจอมทะเล้นกลืนน้ำลายติด ๆ กันหลายครั้ง แล้วหัวเราะชอบใจ

“เอ — สงสัยเสียแล้วล่ะลุง ฉันคิดว่าลุงมีเงินมากกว่าพวกเราเสียด้วยซ้ำ ความจริง
ฐานะของลุงก็ไม่เลวนักนี่นา ลุงน่าจะตั้งบริษัทห้างร้านประกอบกิจการค้าขายมากกว่าที่จะพาลูก
เดินเตะฝุ่นเพื่อร้องเพลงขอทานเขาอย่างนี้ไม่ใช่หรือ”

ลุงพูนสั่นศีรษะซ้ำ ๆ

“ไม่มีอาชีพใดหรือครับในโลกนี้ที่จะสะดวกสบายยิ่งไปกว่าอาชีพของท่าน เพราะเป็นงานอิสระไม่มีนายเหนือหัว และไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงเรื่องเกียรติยศเกียรติศักดิ์ ไม่ต้องเบ่งกับใคร และไม่ต้องสนใจว่าใครจะมาเบ่งกับผม เพราะนักเบ่งที่ดีย่อมไม่เบ่งกับของท่าน ผมเองเบ่งกับใครก็เบ่งไม่ออก เนื่องจากผมเป็นของท่านเบ่งไม่ขึ้น ชีวิตของผมกับลูก ๆ เป็นชีวิตที่มีความสุขอย่างที่สุด นึกสนุกขึ้นมาเมืองไหนจังหวัดไหนเขามีงานเทศกาล ผมก็พาครอบครัวขึ้นรถไฟไปของท่านเป็นการท่องเที่ยวหาความรู้ไปในตัว สบายจริง ๆ ครับท่าน”

เสียงหวนเห็นฟ้องด้วย

“อ้อ — ฟังดูแล้วฉันอยากจะไปขอท่านตะหงิด ๆ ขึ้นมาแล้ว ให้นั่งร่วมสมาชิกกับลุงสักคนไม่ได้หรือ”

ชายชราหัวเราะอย่างอารมณ์ดี

“อย่าเลยครับท่าน ผมกลัวว่าท่านจะสมัครใจเป็นของท่านในทำนองหวานพีชหวังผลเท่านั้น พออิเหนาของผมถล่มตัวไว้กับท่านแล้ว ท่านก็คงไม่ยอมขอท่านอีก”

เสียงหัวเราะดังขึ้นลั่นห้อง โถงอีกครั้งหนึ่ง เจ้าคุณปัจจนิก ๆ ยกมือเขยิบศีรษะก้มหวนก่อนข้างแรง แล้วกล่าวถามลุงพูนอย่างเป็นการเป็นการ

“แกเห็นจะไม่มีเวลาพักผ่อนซินะตาพูน คงไม่มีวันหยุดละ”

“อ้อ — มีครับ ผมกับลูก ๆ ทำงานเหมือนกับข้าราชการเหมือนกันครับ วันเสาร์เลิกครึ่งวัน วันอาทิตย์และวันนักขัตฤกษ์หยุดตามระเบียบของทางราชการ”

ดร.ดิเรกหัวเราะก๊าก

“อ้อ ไร่น์ อ้อ ไร่น์ อย่างลุงเรียกว่าขอทานบรรดาศักดิ์ทำตัวได้ถูกต้องดีมาก แล้วก็พอถึงฤดูร้อนมีการตากอากาศกันบ้างไหม”

ชายชรายิ้มอาย ๆ

“ผมพูดแล้วท่านก็หาว่าผมไม่โอ้อวดเกินความจริง เรื่องตากอากาศเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งเสียครับในครอบครัวของผม คนเราทำงานเหน็ดเหนื่อยมาตลอดปี เมื่อถึงฤดูร้อนก็สมควรจะต้องไปพักผ่อนตากอากาศ ผมพาลูกทั้งสองคนไปตากอากาศทุกปีแหละครับ เมื่อปีกลายนี้ผมกับลูกไปเที่ยวสงกรานต์เชียงใหม่ หมาค่าใช้จ่ายไปเกือบสี่พัน ปีหน้า..... ผมหมายถึงเดือนเมษา พ.ศ. 97 เราก็เตรียมจะไปตากอากาศหัวหินกัน เจ้าวิระศักดิ์ของผมเขาไปจองห้องที่พักที่กองโรงแรมของการรถไฟเรียบร้อยแล้วครับ นึกห้องเดอร์ลูคซ์หมายเลขสี่รวมเจ็ดวันด้วยกัน”

เสียงหวนชำเลื่องมองคุณแม่สาวงาม ซึ่งนั่งก้มหน้านั่งเฉยอยู่ตลอดเวลา แล้วเขาก็กล่าวถามลุงพูน

“งานสำคัญ ๆ อย่างงานฉลองรัฐธรรมนูญที่จะถึงนี้ ลุงกับครอบครัวของลุงคงจะมีรายได้วันหนึ่งร้อยบาทซินะ เพราะประชาชนทั่วประเทศได้หลั่งไหลกันมาชมงานสำคัญของชาติ”

ลุงพูนสั่นศีรษะ และอมยิ้ม

“ตรงกันข้ามขอรับ โดยเฉพาะงานฉลองรัฐธรรมนูญ ผมต้องควักกระเป๋าเป็นมันทีเดียว ลูกเขาขอร้องผมไม่ยอมขอทานใครตลอดงานฉลองรัฐธรรมนูญครับ ทั้งวีระศักดิ์และกุลธิดาชอบเที่ยวงานนี้มาก ให้คืนตายซีครับ นี่เพิ่งสิ้นเดือนตุลาคมเท่านั้น ผมจ่ายเงินค่าเสื้อกระโปรงราตรี ค่ารองเท้าเกือบพันบาทแล้ว เจ้าวีระศักดิ์ตัดเสื้อกางเกงไว้สองชุด ชุดละ 800 บาท ผมเห็นว่าลูกทั้งสองคนต้องทำงานมาเหน็ดเหนื่อยตลอดปี ผมก็เห็นใจเลยปล่อยให้เขาเที่ยวกันตามประสาที่ ๆ นื่อง ๆ สำหรับกุลธิดาของผม ผมรับรองว่าไม่ได้ไปกับแควนหรือใครครับ เพราะผมไม่ยอมให้มีแควนเป็นอันขาด”

คณะพรรค 4 สหายยิ้มน้อยยิ้มใหญ่ไปตามกัน กุลธิดาค่อย ๆ เงยหน้าขึ้นมองดูบิดาบังเกิดเกล้าของหล่อน แล้วว่า

“พ่อ – พ่อประหยัดคำพูดเสียบ้างซีจ๊ะ หนูรู้สึกว่าคุณพูดมากไปเสียแล้ว”

นายวีระศักดิ์ลูกชายคนโตพูดเสริมขึ้น

“เรามีหน้าที่ร้องเพลงให้ท่านฟัง ไม่ใช่มาคุยให้ท่านฟัง ทำงานตามหน้าที่ของเราเถอะพ่อ”

เสี่ยหงวนว่า “เออ – จริงซีนะลุง ลุงกับลูก ๆ ร้องเพลงให้พวกเราฟังหน่อยเถิด แล้วฉันจะให้เงินตอบแทนลุงอย่างสาสมทีเดียว”

ลุงพูนกระแอมขึ้นเบา ๆ ล้วงมือลงไปน้ย่ามเก่า ๆ หยิบซองราวขึ้นมาจากย่ามของแก มันเป็นซองสามใบผูกติดกัน ใบใหญ่, ใบกลาง และใบเล็ก ลุงพูนยกไม้ดีซองลองเสียบ

“มีอง ๆ ๆ หนึ่ง ม้อง ม้องม้อง หม่อมม้อง”

วีระศักดิ์หุบขลุ่ยพวงออกมาจากย่าม เป่าลองเสียบ หญิงสาวถือฉิ่งและหีบหมวกสักหลาดขึ้นสวมศีรษะตามเดิม นิกรรีบพูดกับกุลธิดา

“หนู ถอดหมวกออกเสียเถอะ อยู่ในบ้านเขาไม่ใช่หมวกกันหอรอก”

หล่อนทำท่าขวยเงิน พุดอ้อมแอ้มตะกุกตะกัก

“ประธานโทษเถอะกะ หนูเป็นคนร้องเพลง ถ้าหากว่าไม่สวมหมวกแล้ว หนูร้องไม่ได้เพราะอายท่าน”

กิมหงวนว่า “โธ่ – จะต้องมาอายอะไรพวกฉันนะหนู นี่กว่าพวกฉันเป็นหมูเป็นหมา นั่งฟังอยู่ก็แล้วกัน”

เจ้าคุณปัจจนิก ๆ สะอื้นเฮือกสุดตัว

“พุดอะไรอย่างนี้วะ แกนะซีเป็นหมูเป็นหมา อย่าไปกวนใจแม่กุลธิดาเลยนะ ปล่อยให้เขาตามสบายเถอะ ขึ้นมานั่งบนเก้าอี้ดีกว่า แกนี่ซักจะรุ่มร่ามมากเกินไปเสียแล้ว”

เสี่ยหงวนหัวเราะชอบใจ ต่อจากนั้นภายในห้อง โถงก็เงียบกริบ ชายชราพยับเพียดกับลูกสาวของแก กุลธิดารู้สึกกระดากอายเหลือที่จะกล่าว

“อ้อ – หนูร้องไม่ออกหรือจะพ่อ ให้พี่ศักดิ์เขาร้องแทนหนูก็แล้วกัน”

ชายหนุ่มขอทานซึ่งมีชื่อเหมือนกับลูกเจ้าคุณคือน้องสาวของเขา

“แต่ละก้อเป็นอย่างนี้แหละ เราเป็นขอทานจะต้องกระดากอายท่านทำไมกัน เมื่อไม่กล้าร้องก็คอยตื้ด ฟังจะร้องเอง” พุดจบเจ้าหนุ่มวีระศักดิ์ก็เงยหน้าขึ้น มองคุณะพรรค 4 สหาย “ท่านต้องการฟังเพลงเรื่องอะไรล่ะครับ”

พลย้อนถามว่า “ก็แกร้องเพลงเรื่องอะไรได้บ้างล่ะ”

นายวีระศักดิ์นั่งคิด

“คุณะฟังแบบขอทานเดิม หรือขอทานสากลล่ะครับ ถ้าจะฟังแบบขอทานเดิม ผมก็จะเสนอเรื่องลักษณะวงศ์, จันทโครพ, สุวรรณหงส์ หรือพระยาฉันทันต์”

คร.ดิเรกหัวเราะก๊าก “เออ — พระยาฉันทันต์ถ้าจะเข้าที่ ขยับให้ฟังหน่อยซิ น้องชาย”

หนุ่มวีระศักดิ์กระแอมสองสามครั้ง แล้วเริ่มร้องเพลงเสียงลั่นห้อง

“พระยาฉันทันต์ท่านเป็นช่าง ..... เป็นช่าง

ลักษณะรูปร่างของท่านสวย

ท่านมีชาติขามี่ทั้งวงงาด้วย

ท่านเป็นช่างสำรวย ..... เอ้อจริง”

“พอแล้ว” นายแพทย์หนุ่มร้องห้ามเสียงเอ็ดตะโร “ไม่ได้ความเลย ร้องเรื่องที่เข้าตีกว่านี้หน่อยได้ไหมล่ะ เอาชนิดที่ฟังแล้วเป็นคติธรรม มีรักโศกกินใจบ้าง ขอทานที่อินเดียเขาสามารถร้องเพลงทำให้ผู้ฟังเคลิบเคลิ้มได้ ถึงตอนตกลงขบขันคนฟังก็หัวเราะจนชักดิ้นชักงอไปตามกัน ถึงตอนโศกคนฟังก็ร้องไห้กันกระจอกอแง แกหาเรื่องที่ทันสมัยมาร้องให้พวกเราฟังดีกว่า”

หนุ่มวีระศักดิ์ยิ้มเล็กน้อย

“ถ้ายังงั้นผมก็จะร้องเพลงขอทานแบบสากลให้ท่านฟังนะครับ”

นายแพทย์หนุ่มขมวดคิ้วย่น แล้วพุดเสียงหนัก ๆ “โอ.เค.”

ก่อนที่นายวีระศักดิ์จะร้องเพลงขอทานแบบสากล คุณหญิงวาดก็เดินนำหน้าพาเจ้าคุณประสิทธิ์ ฯ ลงมาจากชั้นบนอย่างรีบร้อน ประมุขของบ้าน “พัชราภรณ์” ทั้งสองท่านหยุดชะงักที่ชั้นพักของบันได มองคุณพิภพทั้งสามอย่างเคื่อง ๆ

แล้วคุณหญิงก็เอ็ดตะโรลับบ้าน

“นี่นึกบ้าอะไรกันขึ้นมาวะ ถึงได้ให้ขอทานขึ้นมาร้องเพลงบนบ้านเราอย่างนี้”

เสีหงวนชี่มือไปที่เจ้าคุณปัจจนึก ฯ แล้วพุดกับคุณหญิงวาดอย่างนอบน้อม

“คุณอาท่านอยากฟังครับ ไข้ให้อ้ายแห้วไปตามมา”

เจ้าคุณปัจจนิก ๆ ทำคายน ยกมือขึ้นเขกบาลอาลัยเต็มแรงเกิด

“นี่แน่ ใส่ความตึ๊งกั ฉันนะไม่รู้เรื่องราวอะไรเลย”

นิกรจู้ยปาก และโบกมือให้เจ้าคุณปัจจนิก ๆ สงบปากเสียง นายจอมทะเล้นเอี่ยม
มือคิงฆ้องจากลุงพูน แล้วเขาก็ร้องเพลงขอทานเสียงลั่นห้อง พลังคิงฆ้องให้จังหวะไปด้วย

“พระยาฉันทันต์มากลั่นแกลั่น

หักรังมดแดงมายื่นให้

ไม้ไปไม้ปดมดมันกัดลิ้น

ใครเล่าจะกิน ..... เอ๊ยได้”

“เฮ้ย” คุณหญิงวาดตะโกนสุดเสียง “อยู่ดีไม่ว่าดี อยากเป็นขอทานหรืออ้ายกร”
พูดพลาทงท่านก็ยกมือจับแขนเจ้าคุณประสิทธิ์ ๆ พาเดินลงมาในห้องโถง คุณหญิงวาดทำตาเขียวกับ
นายพัชรภรณ์ลูกชายสุดที่รักของท่าน “แกทำอะไรก็เกรงใจแม่บ้างซี มีอย่างหรืออ้ายเรากำลังเล่น
ไฟเฟลดิน ๆ ได้ยินเสียงเพลงขอทานเข้าเลยทิ้งไฟผิด ๆ ถูก ๆ แม่นั้นเลยถลกตัวเก็ง”

นายพัชรภรณ์หัวเราะหึ ๆ

“ไม่มีอะไรหรือครับคุณแม่ พวกผมนี่ก็จิ้มใจขึ้นมาทำให้ตาลุงคนนี่แกบรรเลง
เพลงให้เราฟัง”

เจ้าคุณประสิทธิ์ ๆ ไม่เห็นพ้องด้วย

“ไม่เอา ๆ หนวกหูจะตายไปแล้ว เสียงเพลงขอทานไม่น่าฟังตรงไหนเลย ล้วนแต่
เป็นเพลงเก่า ๆ ซ้ำ ๆ ซาก ๆ”

คุณหญิงวาดสบตากับลุงพูน ท่านก็เอ่ยปากได้

“ไป — ไปให้พ้นบ้านฉัน ที่นี่ไม่ต้องการฟังเพลงขอทาน”

ลุงพูนยกมือไหว้คุณหญิงวาดอย่างนอบน้อม

“ท่านไม่ฟังผมก็จะกราบลาละครับ”

คุณหญิงวาดทำตาปริบ ๆ หันมาพยักเพยัคกับเจ้าคุณฝัวของท่าน แล้วก็พาเจ้าคุณ
ประสิทธิ์ ๆ เดินขึ้นบันไดไปชั้นบนของตัวตึก

อาเสี้ยกิมหงวนล้วงกระเป๋าเสื้อเช็ด หยิบธนบัตรใบละร้อยปึกเบ้อเริ่มออกมา นับ
ส่งให้ลุงพูนสองฉบับ

“เฮ้อ — ฉันให้ลุงเป็นรางวัล”

ชายชราดีใจเหลือที่จะกล่าว กระพุ่มมือไหว้เสี้ยหงวนแล้วรับธนบัตรมาถือไว้

“เจ้านายเจ้าของบ้านถ้าท่านจะไม่ชอบเพลงขอทานครับ”

กิมหงวนพยักหน้าเห็นฟ้องด้วย

“ถูกแล้ว ท่านไม่ใคร่จะเต็มเต็งหรอก อย่าถือท่านเลยนะลุง คุ่มดีคุ่มร้ายมานานแล้ว”

“เฮ้ย” พลตวาดเว็ด “จะพูดอะไรเกรงใจกันบ้างซีว้ย”

กิมหงวนหันมาหัวเราะกับพล แล้วเปลี่ยนสายตาไปที่แม่สาวน้อยกุธธิดา เขาเลื่อนตัวเข้ามานั่งข้างหน้าหล่อน ส่งธนบัตรใบละร้อยให้หล่อนหนึ่งฉบับ

“ฉันให้หนูเป็นพิเศษ กุธธิดา ขอบอกด้วยความจริงใจว่า ฉันสงสารหนูมาก”

เจ้าหนูม่วีระศักดิ์พูดเสริมขึ้น

“แล้วผมท่านไม่สงสารบ้างหรือครับ”

อาเสี้ยหันมาทำตาเจียว

“ไม่สงสารหรอก แกเป็นหนุ่มเป็นแน่นรูปร่างแข็งแรงไม่ควรจะยึดอาชีพในทางขอทานเช่นนี้” แล้วอาเสี้ยก็หันมายิ้มกับกุธธิดา “เอาเงินนี้ไว้ใช้หนู”

หญิงสาวกระพุ่มมือไหว้อย่างนอบน้อม เอ้อมมือรับธนบัตรใบละร้อยมาจากเสี้ยหงวนด้วยความตื่นเต้นเหลือที่จะกล่าว

“ขอให้ท่านมีความสุขความเจริญเถอะกะ หนูไม่เคยได้รับความเมตตาจากใครมากมาเหมือนท่านเลย หนูเห็นหน้าท่านแต่ที่แรก หนูก็รู้แล้วว่าท่านต้องเป็นคนใจบุญ”

กิมหงวนยิ้มแก้มแทบแตก ส่งเงินให้หล่อนอีกร้อยบาท

“เฮ้ — แถมให้หนูอีกหนึ่งร้อย”

กุธธิดายกมือไหว้กิมหงวนอีก แล้วรับเงินมาถือไว้

“ขอบพระคุณกะ หนูเชื่อเหลือเกินว่าท่านคงเป็นมหาเศรษฐีที่ร่ำรวยที่สุด เพราะตั้งแต่หนูเป็นขอทานมา ไม่เคยปรากฏว่ามีขอทานคนใดได้รับทานตั้งร้อยบาทอย่างนี้เลย ด้วยอาณิสสงส์อันนี้คงจะช่วยให้ท่านได้มีความสุขไปชั่วชีวิตดับ”

กิมหงวนส่งธนบัตรใบละร้อยทั้งปีให้กุธธิดา

“เฮ้ — ฉันตัดสินใจให้หนูหมดนี้แหละ อย่างน้อยก็ไม่ต่ำกว่า 2,000 บาท แต่เงินจำนวนนี้ไม่มีค่าอะไรสำหรับฉัน และไม่ทำให้ชนหน้าแข็งฉันร่วงไปสักเส้นเดียว ฉัน — อาเสี้ยกิมหงวน มหาเศรษฐีหมายเลขหนึ่งแห่งประเทศไทย ร่ำรวย และใจดีที่สุด พอ ๆ กับนายโอบบูนโฮ้ว แต่ฉันอาจจะใจป้ำกว่าท่านเจ้าของยาตราเสือคนนั้น เพราะฉันอาจจะฉีกเงินทิ้งเล่นครั้งละหมื่นสองหมื่นก็ได้ ซึ่งนายโอบบูนโฮ้ว หรือแม้กระทั่งนายอากาศ่านก็ไม่กล้าฉีกแบงก์เล่นเหมือนอย่างฉัน วันหลังหนูว่าง ๆ ผ่านมาทางนี้แวะเยี่ยมพวกเราบ้างนะกุธธิดา”

หญิงสาวยิ้มเอียงอาย

“คะ หนูจะไม่ลืมพระเดชพระคุณของท่านเลย เงินของท่านที่กรุณาให้ท่านเรา จะช่วยให้พ่อ และพี่ของหนูตลอดจนตัวหนูได้รอดพ้นจากการอดตายไปนานทีเดียว วันหน้าหนูมีโอกาสว่างหนูจะมาราบเท้าเยี่ยมเยียน”

กิมหงวนทำท่ากะลิมกะเหลี่ยแบบเจ้าชู้

“นำสงสารเหลือเกินแม่คุณ ฉันไม่อยากจะให้หนูเป็นขอทานเลย รูปร่างหน้าตาอย่างนี้น่าจะนั่งชุกคอยหน้าอยู่ตามรถเก๋งสวย ๆ”

กฤษณาหัวเราะเบา ๆ

“แต่บางคนรูปร่างหน้าตามั่งผู้ ควรที่จะเป็นขอทานแต่ได้นั่งชุกอยู่ในรถเก๋งก็มีมากเหมือนกันนี่คะ หนูคิดว่ามันเป็นเรื่องของโชควาสนาคนเราเท่านั้น”

ลุงพูนพูดตัดบท “ไปเถอะอีหนู รีบกลับไปบ้านกันเสียที เวลามันก็ใกล้จะค่ำมีดอยู่แล้ว ข้าวปลาเห็นจะหุงไม่ทันแน่ แวะไปกินข้าวเย็นที่โรงแรมรัตนโกสินทร์ก็แล้วกัน”

เจ้าคุณปัจจนิก ๆ ลืมตาโพลง

“เอายังงั้นเชียวหรือ ตาพูน”

ชายชราหัวเราะ “ครับ ผมเคยพาคุณไปรับประทานอาหารที่โรงแรมรัตนโกสินทร์บ่อย ๆ เจ้าวีระศักดิ์เขาชอบอาหารฝรั่งครับ บ่อยที่โรงแรมรู้จักกับผมหลายคนครับ พอไปถึงที่นั่นเขาก็ช่วยกันเก็บเศษอาหารมาให้ผมกับลูก ๆ”

เจ้าคุณปัจจนิก ๆ ถอนหายใจ โล่งออก

“สิ้นเคราะห์ไปที ฉันนึกว่าแก่กับลูก ๆ เข้าไปนั่งโต๊ะกินข้าวในโรงแรมรัตนโกสินทร์เสียอีก”

ลุงพูนหัวเราะก๊าก “โธ่ — สารรู้อย่างพวกผมนะหรือครับ ขึ้นสะเออะเข้าไปในโรงแรมรัตนโกสินทร์ก็โดนถีบออกมาเท่านั้นเอง ผมกราบลาพวกเจ้านายละครับ”

ชายชรา กับ ลูกชายหญิงของแก ต่างกระพุ่มมือไหว้คณะพรรค 4 สหาย และเจ้าคุณปัจจนิก ๆ ต่อจากนั้นนายพูนก็เอื้อมมือรับข้อมงจากนิกร แล้วสามพ่อลูกก็ลุกขึ้นพากันเดินก้มตัวออกไปจากห้องโถง ทุกคนมองจนลับตา และต่างก็เศร้าใจเมื่อนึกว่าหญิงสาวที่สวยสะคราญตาอย่างลูกสาวของตาพูนต้องมีอาชีพเป็นขอทาน อันเป็นเรื่องของพรหมลิขิต หรือชะตากรรม

ตอนสายวันรุ่งขึ้น

ในราว 9.00 น.เศษ ขณะที่อาเสี้ยกิมหงวนกำลังแต่งตัวเตรียมจะไปตรวจงานตามโรงเลื่อยโรงสีของเขาหลายแห่ง เจ้าแก้วก็พาตัวเดินเข้ามาในห้องนอนของเสี้ยหงวนอย่างเร่งร้อน แล้วรายงานให้อาเสี้ยทราบ

“รับประทานอาหารมีแขกมารอพบอาเสี้ยครับ”

เสียงหวนหวิมพลางพูดพลาง

“ผู้หญิงหรือผู้ชายวะ สาวหรือแก่”

“รับประทานสาว และสวयพริ้งเชียวครับ รับประทานขณะนี้คุณนวลออกกำลัง
ต้อนรับเธออยู่ รับประทานเธอบอกผมว่ามีธุระส่วนตัวที่จะมาพบกับอาเสี้ยเพื่อขอความช่วยเหลือ
อะไรบางอย่าง”

เสียงหวนหันมาทางเจ้าแห้ว

“ลักษณะท่าทางเป็นคนดีหรือ”

เจ้าแห้วขมวดคิ้วขึ้น

“แหม — รับประทานเรื่องนี้ผมตอบยากมากครับ รับประทานกะหรีได้ขยี้ดูยาก
เหลือเกิน บางทีนุ่งกระโปรงคำสวมเสื้อขาวเรียบ ๆ นึกว่าเป็นนักเรียน ที่แท้กลายเป็นกะหรีไปเสียก็
มีครับ”

เสียงหวนไม่พูดว่าอะไรอีก เดินมาที่โต๊ะริมหน้าต่าง เอื้อมมือหยิบกระเป่าเอกสาร
ถือเดินออกไปจากห้อง เจ้าแห้วตามออกไปด้วย

ภายในห้องรับแขกอันหรูหราของบ้าน “พัชรภรณ์” นวลลอมเมียรักของ
กิมหงวน กำลังนั่งสนทนากับหญิงสาวเจ้าของร่างสะคราญตา แต่งกายงดงามทันสมัย สวม
กระโปรงสีฟ้าแก่ เสื้อไนลอนสีฟ้าอ่อน คาดเข็มขัดสีดำ สวมรองเท้าส้นสูงสีดำ นั่งสงบเสงี่ยมอยู่บน
เก้าอี้นุ่มตรงข้ามกับนวลลอม

เมื่อนวลลอมได้ทราบว่ามีผู้หญิงสาวมาหาเสียงหวน หล่อนก็เกิดอารมณ์หึงขึ้นมา
ทันที จึงรีบออกมาต้อนรับ และแสดงตัวให้ทราบว่าหล่อนเป็นภรรยาขอครักของอาเสี้ย แต่แล้วนวล
ลอมก็หายหึงเมื่อได้สนทนากับหญิงสาวผู้นี้ ซึ่งหล่อนบอกกับนวลลอมว่า หล่อนกับพรรคพวกของ
หล่อนอีกมากมายขอเชิญอาเสี้ยกิมหงวนเป็นนายของสมาคมหนึ่ง

กิมหงวนเดินเข้ามาในห้องอย่างรีบร้อน นวลลอมแลเห็นอาเสี้ยก็รีบลุกขึ้นยืน และ
ยิ้มให้อาเสี้ย

“เชิญซิคะเฮีย สุภาพสตรีผู้นี้มีธุระต้องการพบ” พูดยบนวลลอมก็เดินออกไปจาก
ห้องรับแขก

กิมหงวนจ้องมองดูแขกของเขาไม่วางตา หล่อนกระพุ่มมือไหว้อาเสี้ยอย่างนอบ
น้อม ยิ้มของหล่อนนั้นน่ารักน่าเอ็นดูมาก เจ้าแห้วเดินเข้ามาหยุดยืนข้างหลังอาเสี้ยกิมหงวน และ
กิมหงวนเกือบจะล้มรับไหว้หล่อน

“สวัสดิ์ครับ” อาเสี้ยกล่าวทักอย่างสุภาพ

“อู๋ตาย” หญิงสาวอุทานเบา ๆ “ทำไมท่านพูดกับหนูอย่างนี้ล่ะคะ ท่านจำหนู
ไม่ได้หรือคะ หนูคือกฤติดาที่มากับพ่อ และพี่ชายของหนูเมื่อเชิวนานนี้อย่างไรล่ะคะ”

กิมหงวนสะดุ้งเฮือกสุดตัว

“กุลธิดา” อาเลี้ยอุทานออกมาดัง ๆ “ไอ้โง่ฉันจำหนูไม่ได้จริง ๆ สภาพของหนูวันนี้กับเมื่อเช้านี้แตกต่างกันราวกับฟ้าดิน หนูมาหาฉันหรือนี่”

กุลธิดายิ้มอ่อนหวาน

“ค่ะ พ่อใช้ให้หนูนำจดหมายมาให้ท่านค่ะ”

กิมหงวนเดินมานั่งบนโซฟา แล้วหันไปพูดกับเจ้าแห้ว

“เฮ้ย — ไปบอกเจ้าสามคน และเชิญคุณอาไปที่ห้องรับแขกเดี๋ยวนี้ อย่าอะอะไปนะกระซิบบอกให้รู้ว่ากุลธิดามาหา”

เจ้าแห้วรับคำสั่ง แต่ตายังคงจ้องมองดูกุลธิดาด้วยความประหลาดใจ พอสบตากับหล่อน เจ้าแห้วก็ยิ้มแห้ง ๆ

“ฉันจำเธอไม่ได้จริง ๆ พับฝ่าเถอะ สวยอะไรอย่างนี้”

“ทะเล้ง” อาเลี้ยตวาด “ไม่ใช่เรื่องอะไรของมึงที่จะมาวิพากษ์วิจารณ์อะไรเลย”

เจ้าแห้วค้อนขยับ แล้วพาตัวเดินออกไปจากห้องรับแขก กิมหงวนเปลี่ยนสายตามาที่ใบหน้าของหญิงสาว กุลธิดาเปิดกระเป๋าเงินของหล่อนออก หยิบจดหมายซองขาวพับสี่ออกมายื่นส่งให้อาเลี้ยกิมหงวนอย่างฟินอบพิเทา

“นี่จะจดหมายของคุณพ่อ หนูมาหาท่านในฐานะเป็นผู้แทนของพวกของท่านทั้งหลาย ซึ่งหมายถึงทั้งกระยาจก และวณิพก”

คำว่าขอทานร้าวรานใจกิมหงวนไม่น้อย เขาไม่เข้าใจเลยว่าทำไมผู้หญิงที่สาว และสวยอย่างนี้จึงมาเป็นขอทาน มันเป็นเรื่องที่เขาเข้าใจได้ยากที่สุด อาเลี้ยพิจารณาหน้าของ ซึ่งมีตัวอักษรพิมพ์ดีปรากฏว่า

กราบเรียน อาเลี้ยกิมหงวน

เลี้ยหงวนค่อย ๆ ฉีกริมซองดึงกระดาษออกออกมกลี้ออก แล้วอ่านข้อความในนั้น ซึ่งเป็นตัวอักษรพิมพ์ดีด การพิมพ์สละสลวยงดงามมาก

นิคมขอทาน กรุงเทพฯ ๗

วันที่ 19 ตุลาคม พุทธศักราช 2496

เรื่อง เชิญเป็นนายกสมาคมขอทาน

เรียน อาเลี้ยกิมหงวน

กระผม นายพูน นирทรัพย์ ได้รับมอบฉันทะจากบรรดากระยาจกฉนิพก
ท้งหลายแห่งสมาคมขอทานมีจำนวนไม่ต่ำกว่า **1,000** คน ให้ติดต่อกับท่าน เพื่อขอ
บารมีของท่านเป็นที่พึ่งแก่พวกกระผมผู้ยากจนท้งหลาย บรรดาเราชาวขอทานได้ดำริกัน
มานานแล้วว่าจะจัดตั้งสมาคมขอทานขึ้น แต่เรายังขาดผู้อุปการะที่จะดำรงตำแหน่งเป็น
นายกของสมาคม เมื่อกระผมได้เล่าให้พรรคพวกฟังถึงความเมตตาปราณีของท่าน
เพื่อนร่วมอาชีพของผมต่างก็มีความเลื่อมใสนับถือในตัวท่าน เพราะผู้ที่มีใจเปี่ยมล้นด้วย
ความเมตตากรุณาเช่นท่านนี้สมควรอย่างยิ่งที่จะเป็นนายกสมาคมขอทาน ดังนั้น พวก
กระยาจกฉนิพกท้งหลายจึงพร้อมใจกันให้กระผมมีจดหมายมากราบเรียนท่านเพื่อขอให้
ท่านรับตำแหน่งเป็นนายกของสมาคมขอทาน

กระผมได้มอบให้ นางสาวกฤษดา นирทรัพย์ เป็นผู้แทนมาเจรจากับท่าน
ซึ่งนางสาวกฤษดา ยินดีจะให้คำชี้แจงแก่ท่านในเรื่องการจัดตั้งสมาคมขอทานนี้

ขอแสดงความนับถือ

นายพูน นирทรัพย์

พอกิมหงวนอ่านจดหมายของนายพูนจบ สามสหายกับท่านเจ้าคุณปัจจนิก ๗ และ
เจ้าแก้ว ก็พากันเดินเข้ามาในห้องรับแขก พล, นิกร และดร.ดิเรก กับท่านเจ้าคุณต่างตกตะลึงพริ้ง
เพริดไปตามกัน เมื่อแลเห็นกฤษดาแต่งกายเจิดจ้านด้วยเสื้อผ้าอันสวยงามทันสมัย และบุคลิกของ
หล่อนราวกับลูกผู้ดีมีสกุล

“กฤษดา” มีเสียงพึมพำดังขึ้นทั่วห้องรับแขก หญิงสาวประนมมือไหว้คณะพรรค
สามสหาย และเจ้าคุณปัจจนิก ๗ อย่างนอบน้อม พล, นิกรกับนายแพทย์หนุ่ม เดินตรงไปนั่งบน
โซฟา ท่านเจ้าคุณปัจจนิก ๗ ทรวดตัวลงนั่งบนเก้าอี้วมตัวหนึ่ง ส่วนเจ้าแก้วลงนั่งพับเพียบบนพรม
ปูพื้น

พลกล่าวถามกฤษดาทันที

“หนูมาเยี่ยมพวกเรายังงั้นหรือ”

หล่อนยิ้มให้นายพัชรภรณ์

“มิได้ค่ะ พ่อใช้ให้หนูถือหนังสือมาให้อาเสี่ยค่ะ”

กิมหงวนพูดเสริมขึ้นทันที

“นายพูนพ่อของกฤษดา เขาดำริที่จะต้องสมาคมขอทาน”

ดร.ดิเรกอำปากหวอ

“สมาคมของท่าน.....” นายแพทย์หนุ่มอุทาน และหัวเราะ “หมายความว่า ลุงพูน
แกต้องการให้พวกของท่านทุกคนได้อยู่ดีกินดี”

กุลธิดาหัน ไปยิ้มให้ดร.ดิเรก

“ถูกแล้วค่ะ กระจ่าง หรือพวกฉันทักทั้งหลายนั้นก็มีความเป็นมนุษย์เช่นเดียวกับ
มนุษย์ทั้งหลาย ความยากจนทำให้พวกเราต้องขอทานเขากิน พ่อของหนูเคยคิดมานานแล้วค่ะใน
เรื่องสมาคมของท่าน พ่อต้องการให้ขอทานมีระเบียบประเพณี มีวัฒนธรรม มีศีลธรรม และคุณธรรม
เหมือนกับสาธุชนทั้งหลาย”

เสี่ยหงวนส่งหนังสือของนายพูนให้นิก

“นี่ยังงี้ละจดหมายของลุงพูน แกอ่านให้พวกเราฟังซิ”

นายจอมทะเล้นมองจดหมายของชายชรา แล้วก็อ่านดัง ๆ เสียงแจ้วเหมือนกับเด็ก
นักเรียนชั้นประถมที่อ่านหนังสือให้ครูฟัง คณะพรรค 4 สหายต่างตั้งใจฟังจดหมายฉบับนี้ และต่าง
ก็ขบขันไปตามกัน เมื่อนิกอ่านจบ ใคร ๆ ก็พากันมองหน้ากุลธิดาเป็นตาเดียว หญิงสาวยิ้มเศร้า ๆ

“หนูเป็นผู้แทนของพวกของท่านค่ะ หนูหวังอย่างยิ่งว่าอาเสี่ย และท่านเหล่านี้คงจะ
กรุณาร่วมมือ และสนับสนุนให้สมาคมของท่านเกิดขึ้นจนได้สมดังความปรารถนาของพวกเราเหล่า
กระจ่าง และฉันทักทั้งหลาย”

อาเสี่ยอดหัวเราะไม่ได้

“หมายความว่า พวกหนูจะให้ฉันเป็นตัวตั้งตัวตีในการวิ่งเต้นจัดตั้งสมาคมของท่าน
ไซ้ใหม่ละ”

“ถูกแล้วค่ะ ถ้าท่านจะกรุณาช่วยให้สมาคมของท่านได้ตั้งขึ้นสำเร็จเรียบร้อยแล้ว
บรรดากระจ่างฉันทักทั้งหลายก็จะขอบคุณท่านอย่างยิ่งที่สุด นึกว่าท่านช่วยคนยากคนจนเถอะ
นะค่ะ”

อาเสี่ยทำตาปริบ ๆ

“เดี๋ยวก่อนกุลธิดา อ้า — ดึงต่างว่าฉันวิ่งเต้นในเรื่องนี้ได้สำเร็จ และฉันยอมรับเป็น
นายกของสมาคมของท่าน ฉันมีต้องกลายเป็นขอทานไปด้วยหรือ”

หล่อนยิ้มอ่อนหวาน

“นั่นสุดแล้วแต่ความสมัครใจของท่านค่ะ ถ้าหากว่าท่านอยากจะหล่าไฟพิเศษ ก็
จะเป็นอะไรไปละค่ะ”

เสี่ยหงวนหันมายิ้มให้กับนิก

“ว่ายังงี้อ้ายกร ลองเป็นขอทานสักพักหรือ”

นายจอมทะเล้นหัวเราะ

“เข้าที่ดีเหมือนกัน เราเป็นเศรษฐีมานานแล้ว ถ้าเราเป็นขอทานเราจะ ได้รู้ว่าคุณ
จนนะมันลำบากยากเย็นเพียงใด”

ความเจ็บเกิดขึ้นชั่วขณะ แล้วพลก็กล่าวถามกุลธิดาอย่างเป็นการ

“สำหรับหนูนะ ไม่น่าจะดำเนินอาชีพเป็นขอทานเลยนะกุลธิดา หนูมาอยู่กับที่นี่
เอาไหมล่ะ”

หญิงสาวยิ้มอ่อนหวาน

“ขอบคุณค่ะ ประทานโทษนะคะ ในชีวิตของหนู หนูไม่เคยคิดที่จะเป็นเมียน้อย
ของใครหรอกค่ะ”

พลสะดุ้งเฮือก

“ตายहां.....ฉัน ไม่ได้หมายความว่าอย่างนั้น ฉันสงสารหนู ฉันอยากจะทำให้หนูมา
อยู่ที่นี่เพื่อทำงานเป็นต้นห้องของฉัน”

กุลธิดาหัวเราะเบา ๆ

“ผู้ชายทุกคนเมื่อหว่านพืชก็ต้องหวังผลค่ะ พ่อเคยสอนหนูว่า ผู้ชายยุคปรมาณูนี้
ไม่มีใครจริงจังกับผู้หญิง เพราะเข้าใจว่าผู้หญิงเป็นดอกไม้”

ขณะพรรค 4 สหายอมยิ้มไปตามกัน ต่างพากันมองดูกุลธิดาด้วยความเอ็นดู ชะตา
ชีวิตของหล่อนตกต่ำมาก กุลธิดาจึงถือกำเนิดมาในตระกูลขอทาน ทุกคนรู้สึกสงสารหล่อน และ
ปรานีหล่อน

เจ้าคุณปัจจนิก ๆ กล่าวขึ้นบ้าง

“หลานสาว หนูเคยเรียนหนังสือมาแค่ไหน หน่วยก้านทำทางของหนูบอกให้ฉันรู้
ว่า หนูเป็นเด็กฉลาดมีการศึกษาดีพุดจากมลายูมาก”

นิกรหันมายกคิ้วให้เสียหงวนแล้วพูดเบา ๆ

“เฮ้ย — เต๊าะเด็กแล้วโว้ย”

“ปู่โธ” เจ้าคุณเอ็ดตะโร “เด็วยกั้ถิบเปรียงเข้าให้เลย เด็กคราวลูกหลานเต๊าะยังไ
กันวะ”

นายจอมทะเล้นหัวเราะ

“ก็อย่างว่าแหละครับ น้า — ไม่มีใครเขากันทำ หรือว่าอะไรคุณพ่อหรอกน้า”

“เอ — อ้ายปรตนี่” แล้วท่านก็หันมาทางกุลธิดา “หนูมีพื้นความรู้แค่ไหน
หลานสาว”

กุลธิดายิ้มอ่อนโยน

“หนูหรือคะ สำเร็จเตรียมอุดมศึกษาเท่านั้นแหละค่ะ พ่อตั้งใจว่าปีหน้า จะส่งหนู
ไปดูการขอทานในอเมริกา แต่ยังไม่แน่ค่ะ ถ้าหากว่าพ่อวิ่งเต้นแลกดอลลาร์จากรัฐบาลได้หนูก็มี
หวังได้ไปเที่ยวอเมริกา”

ดร.ดิเรกมองดูกุลธิดาอย่างแปลกใจ และเศร้าใจ

“มันเป็นเรื่องแปลกมาก.....กุลธิดาอาจจะเป็นขอทานคนแรกที่สามารถเตรียมอุดมศึกษา ขอทานที่อื่นเคยมีความรู้สูงเพียงสำเร็จโรงเรียนประชาบาลเท่านั้น นี่แสดงให้เห็นว่าขอทานของประเทศเราได้วิวัฒนาการมาก ในอนาคตอันใกล้นี้ขอทานของเราอาจจะผ่านมหาวิทยาลัยแล้วก็ได้”

กุลธิดาหัวเราะเสียงใส

“ก็ศิษย์กะ มาตรฐานของขอทานจะได้สูงขึ้นสามารถขอสงฆ์ต่างประทศได้ด้วย การเจรจาโต้ตอบกัน”

อาเสี้ยกิมหงวนหัวเราะชอบใจ

“หลานสาว เป็นอันว่าน่า.....”

พลพุดซัดขึ้นทันที

“อย่าพุดน้ำเลยวะอายหงวน พุดเฉย ๆ ดิกว่า”

อาเสี้ยหันมาค้อนนายพัชรภรณ์ แล้วพุดกับลูกสาวขอทานต่อไป

“เป็นอันว่าฉันตกลงยอมรับตำแหน่งเป็นนายกสมาคมขอทาน และฉันกับพวกเราจะช่วยกันวิ่งเต้นตั้งสมาคมขอทานนี้ให้สำเร็จ หนูกลับไปบอกพ่อของหนูเถอะนะ แล้วก็ให้เขามาพบกับฉันเพื่อเราจะได้ปรึกษาหารือกันต่อไป”

กุลธิดาว่า “พ่อสั่งให้กราบเรียนท่านว่า ถ้าหากว่าท่านตกลงละก้อ เย็นวันนี้ พ่อจะมากกราบเท้าขอขอบคุณท่านคะ และจะได้ปรึกษาหารือขอความกรุณาจากท่านต่อไป”

เสี้ยหงวนพยักหน้าช้า ๆ

“บอกลุงพูนเถอะ ฉันยินดีให้ความช่วยเหลือด้วยความเต็มใจ”

หญิงสาวกนาฬิกาข้อมือขึ้นมองดูเวลา แล้วหล่อนก็กระพุ่มมือไหว้คณะพรรค

4 สหาย กับเจ้าคุณปัจฉินึก ๆ อย่างนอบน้อม

“หนูกราบลาละคะ หนูจะรีบกลับไปบ้านเพื่อออกขอทานต่อไป”

นิกรมองดูหล่อนด้วยความสงสารอย่างจับอกจับใจ

“แม่คุณ อย่าขอทานเลยหนู วันนี้นั่งรถยนต์เกี่ยวกับน้ำดิกว่า น้ำจะพาหนูไปสูดไอโซนที่บางปู หรือจะไปบางแสนยังได้”

“อย่าเลยคะคุณน้ำขา เสียน้ำมันรถเปล่า ๆ ถึงแม้หนูจะเป็นขอทานหนูก็ไม่เคยเห่อเหมิมทะเยอทะยานหรือคะ หนูทราบดีว่า ภัยอันร้ายกาจของผู้หญิงสาวก็คือรถเก๋ง หนูชอบเดินคะ หรือม่ายก็ขึ้นรถรางหรือขึ้นรถประจำทาง”

นายจอมทะเล้นทำหน้าเบ้ หันมายิ้มกับพล

“จับลำบากเหลือเกินโว้ย ผู้หญิงลงไม่ชอบรถเก๋งละก้อ ป่วยการจับ”

กฤษดาสนทนากับคณะพรรค 4 สหายอีกสักครู่ก็ลุกขึ้นพาตัวเดินออกไปจากห้องรับแขกอันหรูหราของบ้าน “พัชรภรณ์”

เย็นวันนั้นเอง

ขณะที่ 4 สหาย และท่านเจ้าคุณปัจฉิม ๑ นั่งดื่มเหล้า และสนทนากันอยู่ที่เรือนต้นไม้หน้าตึกใหญ่ เจ้าแก้วก็กระหืดกระหอบเข้ามาในเรือนต้นไม้ แล้วส่งเสียงเอ็ดตะโรลั่น

“รับประทานแย่ะครับ พวกของท่านไม่ต่ำกว่า 40 คน กำลังยกโขยงแห่กันเข้ามาในบ้านเรา โดยมีตาพูนเป็นผู้นำ”

4 สหายทำหน้าตื่น ๆ ไปตามกัน แล้วพากันลุกขึ้นจากโต๊ะเดินออกมาหน้าเรือนต้นไม้ ทันใดนั้นเองทุกคนแลเห็นลุงพูนกับนายวีระศักดิ์ และกฤษดา เดินนำหน้าพาของท่านชายหญิงในวัยต่าง ๆ ประมาณ 40 คนบุกเข้ามาในบ้าน “พัชรภรณ์”

บรรดาของท่านเหล่านี้ล้วนแต่ของท่านชนิดฉวิพก ทุกคนมีเครื่องคิดสี่ตีเป่าประจำตัว คณะพรรคของท่านต่างตรงมาที่เรือนต้นไม้แล้วหยุดยืนรวมกำลังกันเป็นหมู่ ชายชราผู้มีขาขึ้นเหนือศีรษะ แล้วร้องตะโกนขึ้นดัง ๆ

“ขอให้เอาเสี้ยกิมหงวนของเราจงเจริญ ไช-โย”

เสียงไชโยดังขึ้นสามครั้ง บรรดาคนใช้ชายหญิงของบ้าน “พัชรภรณ์” ต่างแตกตื่นตกใจไปตามกัน คิดว่ามีการปฏิวัติเกิดขึ้นอีก แต่ตามเวลาที่กล่าวนี้เจ้าคุณประสิทธิ์ ๑ กับคุณหญิงวาดมีกิจธุระไปเยี่ยมเพื่อนเก่าของท่านในคลองภาษีเจริญ ส่วนเมีย ๆ ของสี่สหายก็ไปดูภาพยนตร์รอบ 16.30 น. และเพิ่งออกจากบ้านไปเมื่อสักครู่ใหญ่ ๆ นี้เอง

4 สหายกับเจ้าคุณปัจฉิม ๑ ต่างเดินตรงเข้ามายังพวกของท่าน บรรดาของท่านทั้งหลายรีบทรุดตัวนั่งบนถนน และยกมือไหว้คณะพรรค 4 สหายโดยทั่วหน้า ลุงพูนเดินเข้ามาหาคณะพรรค 4 สหายด้วยใบหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส

“พวกเราเหล่ากระยาจก และฉวิพกทั้งหลายรู้สึกซาบซึ้งใจอย่างยิ่งเชียวครับ ที่อาสาเสี้ยกฐนารับเป็นนายของสมาคมของท่าน และจะช่วยเหลือตั้งสมาคมของท่านให้เรา ณ โอกาสนี้ผมจึงพาพวกของท่านมาราบขอบคุณอาสา และพรรคพวกของอาสาด้วยความกตัญญูรู้คุณ”

เสี้ยหงวนยัดหน้าอกขึ้นในท่าเบ่ง กวาดสายตามองไปยังพวกของท่านทั้งหลาย แล้วเขาก็กล่าวกับชายชราว่า

“ไม่มีอะไรหรอกลุง ฉันเป็นเศรษฐีมีเงินมากมายก่ายกอง ฉันก็ต้องกระทำตนให้เป็นประโยชน์แก่เพื่อนมนุษย์ที่ยากจน และโดยเฉพาะเป็นเพื่อนร่วมชาติของฉัน ลุงและพรรคพวกของลุงเป็นผู้เกิดมามีกรรม ต้องดำเนินอาชีพด้วยการขอทาน ฉัน และเพื่อน ๆ ของฉันจะช่วยกันวิ่งเต้นจัดตั้งสมาคมให้เสร็จเรียบร้อยโดยเร็วที่สุด”

ลุงพูนปลื้มใจเหลือที่จะกล่าว

“ถ้าเช่นนั้น ขอให้พวกผมได้บรรเลงเพลงสดุดีอาเสี๋ย เพื่อน ๆ สักหน่อยนะครับ”

เสี๋ยหงวนหัวเราะเบา ๆ

“เอา — ตามใจเถอะลุง นาน ๆ ได้ฟังเพลงขอทานก็ครื้นดีเหมือนกัน”

ชายชราหมุนตัวกลับเดินไปทางพรรคพวกของแก ต่อจากนั้นเพียงครู่เดียว เสียงเพลงขอทานก็ดังลั่นบ้าน “พัชรารณ” มันเป็นการขับร้องหมู่ ซึ่งกุลธิดาเป็นต้นเสียงประกอบ คนตรีวงใหญ่ มีฆ้องหมู่, ขลุ่ย, ฉิ่ง, ฉาบ และโทนมากมายหลายอัน วงฝึกบางคนตาบอด หูหนวก บางคนก็แข่งขานพิการ และทุกคนสวมเสื้อผ้าที่ขาดวิน มีหมวกเก่า ๆ สวมศีรษะหลุบหน้า

“สิบนิ้วประนมก้มกราบกราน

พวกเราขอทานทั่วหน้า

รู้สึกรอบอุ้มในกรุณา

ที่ท่านเมตตา ..... เอ๋ยเรา

ขอให้ท่านเป็นสุขสวัสดิ

ให้ท่านเศรษฐีมั่งมีล้าน

เมียหลวงเมียน้อยนับร้อยคน

ตบกันปี่ป่น ..... เอ๋ยไป”

พอจบเพลง 4 สหายกับเจ้าคุณปัจฉิม ๑ และเจ้าแห้วต่างก็ตบมือให้เกียรติบรรดา ขอทานทั้งหลาย นายพูนเดินเข้ามาหาгимหงวนอีก

“เพลงของพวกเราเป็นยังไงบ้างครับอาเสี๋ย”

เสี๋ยหงวนหัวเราะชอบใจ

“เพราะดีเหมือนกัน แต่ฉันคิดว่าถ้าไม่ร้องก็คงจะเพราะกว่านี้อีก”

ชายชรากลืนน้ำลายเอือก

“นั่นนะสิครับ ผมก็ว่าอย่างนั้น แต่ว่า ..... ไหน ๆ พวกผมก็ได้ตั้งใจกันมาร้อง เพลงอวยพรให้ท่านแล้ว ถ้าหากว่าเนื้อเพลงมันไม่เพราะก็โปรดภัยเถอะนะครับ”

เสี๋ยหงวนฝืนหัวเราะเบา ๆ

“เพลงตะหวัคตะบวยอะไรกัน มีอย่างที่ไหนให้พรให้มีเมียหลวงเมียน้อยนับร้อย คน และให้ตบกันปี่ป่น ลุงคิดดูซิ ถ้าเป็นเช่นนี้ฉันจะมีความสุขได้อย่างไร”

ลุงพูนอมยิ้ม

“อาลัยครับ คำวันนี้ผมขอเชิญอาลัยกับคุณ ๆ เหล่านี้ไปรับประทานอาหารค่ำกับ พวกผมจะจัดชื่องใหม่ครับ เพื่อเราจะได้ประชุมปรึกษาหารือกันต่อไป ผมได้ติดต่อในเรื่องการเลี้ยง โต๊ะจีนคำวันนี้ไว้เรียบร้อยแล้วครับ พวกเราต่างพร้อมใจกันที่จะเลี้ยงอาลัยกับเพื่อน ๆ”

นิกรกล่าวขึ้นทันที

“เลี้ยงโต๊ะจีนเขียวหรือลุง”

“แน่นอนละครับ การเลี้ยงที่มีหน้ามีตาก็ต้องเลี้ยงโต๊ะจีนนะสิครับ”

“เลี้ยงที่ไหน” นายจอมทะเล้นถามเร็วปรือ

“ที่ภัตตาคารห้อยเทียนเหลาครับ” ชายชราตอบยิ้ม ๆ “ผมได้ไปติดต่อกับทาง ภัตตาคารห้อยเทียนเหลา หรือหยาดฟ้าไว้เรียบร้อยแล้ว เลี้ยงห้าโต๊ะด้วยกัน ทางภัตตาคารเขาคิด โต๊ะละห้าร้อยบาท ผมได้จ่ายเงินล่วงหน้าไปให้เขาครึ่งหนึ่งแล้ว”

คณะพรรค 4 สหายทำหน้าที่ชอบกล ต่างหันมามองดูกันแล้วยิ้มให้กัน พลอด หัวเราะไม่ได้ก็ปล่อยก้ากออกมาแล้วกล่าวกับลุงพูนอย่างกันเอง

“พวกลุงเลี้ยงฉันทที่ห้อยเทียนเหลาเขียวหรือนี่”

“โธ — ไม่เห็นแปลกอะไรเลยนี่ครับ ห้าโต๊ะก็เพียง 2,500 บาทเท่านั้นเอง คืนนี้ 19.00 น.ตรงเชิญไปให้ได้เชียวนะครับ และไม่ต้องกลัวว่าพวกคุณจะขายหน้าเขา เพราะพวกผม จะแต่งกายอย่างสุภาพเรียบร้อย ไม่ใช่แต่งตัวรุงรังกันอย่างนี้”

คณะพรรค 4 สหายหันมาปรึกษาหารือกัน

“ว่ายังไงหมอ” พลพูดกับนายแพทย์หนุ่ม “เราไม่ควรปฏิเสธความหวังดีของลุง พูน และพรรคพวกของแกไม่ใช่หรือ”

“ออไรน์ เราควรจะไปกินเลี้ยงตามเวลานัดนี้”

นิกรเห็นพ้องด้วย

“นั่นนะซี คนที่ปฏิเสธการกินเลี้ยงย่อมเป็นคนที่เสียมารยาทอย่างที่สุด สำหรับกัน ถึงแม้จะมีฐานะ หรือความจำเป็นอย่างไร ถ้าหากว่าใครเขาเชิญกันกินเลี้ยงแล้ว กันจะไม่ปฏิเสธเลย”

เจ้าคุณปัจฉิม ๑ ยกฝ่ามือสลักหน้านิกรค่อนข้างแรง

“สำหรับแกฉันเชื่อ เพราะเรื่องกินแล้วแกถนัดนัก”

4 สหายหัวเราะขึ้นพร้อม ๆ กัน อาลัยกล่าวกับพล พัชราภรณ์อย่างเป็นทางการเป็น การ

“ตกลงไปกินเลี้ยงกับลุงพูนนะพล”

พลพยักหน้า

“ก็ไม่แปลกอะไรนี่นา ขอทาน หรือคนยากจนก็มีความเป็นคนเช่นเดียวกับเรานั้น แหละ พวกเราทุกคนไม่เคยถูกเหยียดหยามเพื่อนมนุษย์ จะเป็นไพร่ผู้ดีเศรษฐีกระยาจกเราก็ให้ เกียรติเขาเช่นเดียวกัน เอา — ไปก็ไป แต่ว่าเงินค่ากินเลี้ยงในคืนวันนี้พวกเราออกให้ลุงพูนกับพรรค

พวกของแกคิดว่า อย่าให้เป็นว่าเอาเนื้อหมูมาปะเนื้อข้างเลย คนเหล่านี้กว่าจะได้สตางค์สักบาท ก็ต้องร้องเพลงแลกเปลี่ยนหาเงินมาด้วยความลำบากเข็น พวกเรานั่ง ๆ นอน ๆ อยู่อย่างนี้วันหนึ่ง ๆ ก็มีรายได้นับหมื่นโดยไม่ต้องทำอะไร เพียงแต่ดอกเบียเงินกู้ในธนาคารก็เหลือกินแล้ว”

ชายชราพูดเสริมขึ้นทันที

“ไม่ได้หรอกครับท่าน เป็นตายอย่างไรก็ต้องขอให้พวกผมได้เลี้ยงพวกท่านเถอะครับ เพื่อตอบแทนพระเดชพระคุณที่พวกท่านจะช่วยวิ่งเต้นตั้งสมาคมของท่านขึ้น ซึ่งพวกท่านจะต้องหมดเปลืองเงินทองอีกคนละไม่ใช่น้อย” พูดจบลุงพูนก็ยกมือไหว้คณะพรรค 4 สหาย “ผมกราบลาเจ้านายละครับ พวกผมจะรีบกลับไปอาบน้ำแต่งตัว คินวันนี้พวกเราจะสนุกสานกันให้เต็มที่”

ต่อจากนั้น บรรดากระยาจกนิพกทั้งหลายก็ยกมือไหว้ล้าลาคณะพรรค 4 สหายโดยทั่วหน้า แล้วลุงพูนก็พาพรรคพวกของแกออกไปจากบ้าน “พัชรภรณ์” ซึ่งที่หน้าบ้าน “พัชรภรณ์” นั้นมีรถบรรทุกขนาดใหญ่ของร.ส.พ. จอดอยู่คันหนึ่ง รถคันนี้ลุงพูนได้เข้ามาบรรทุกพรรคพวกของแกจากนิคมของท่านมาที่นี่ พวกของท่านส่งเสียงอะอะเฮฮากันอย่างครื้นเครง ถึงแม้ว่าเขาจะยากจนข้นแค้นสักเพียงใด เขาก็มีความสุขกายสบายใจ เนื่องจากถือสัน โดษ คือพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่แล้ว คนของท่านเหล่านี้ไม่เคยไฝ่ฝันถึงดีใหญ่ ๆ หรือรถยนต์เก๋ง เขาต้องการแต่เพียงอาหารประทังชีวิตมือหนึ่ง ๆ เท่านั้น ส่วนที่อยู่ที่ไหนก็อยู่ได้ ขอให้มิมี่ที่ว่างพอปลูกกระท่อมเล็ก ๆ

คำวันนั้นเอง

ในราว 19.00 น.เศษ “คาดิลแล็ค” เก๋งคันงามก็นำ 4 สหายพร้อมด้วยเจ้าคุณปัจฉิม ๑ และเจ้าแก้วมาถึงภัตตาคารหยาดฟ้า หรือห้อยเทียนเหลามุมถนนเสือป่า

เจ้าแก้วนำรถเข้าไปจอดเป็นรูปทแยงห่างจากหน้าภัตตาคารไม่กี่มากน้อย ต่อจากนั้นคณะพรรค 4 สหายก็พากันค่อย ๆ ลงมาจากรถ เจ้าคุณปัจฉิม ๑ เดินนำหน้าพา 4 สหายกับเจ้าแก้วตรงไปยังหยาดฟ้าภัตตาคาร ทุกคนแต่งกายแบบสุภาพชน คือสวมกางเกงขาขาว และเสื้อเชิ้ต แต่แล้วพอเข้ามาในภัตตาคาร คณะพรรค 4 สหายก็หยุดชะงักยืนตะลึง เมื่อแลเห็นลุงพูนกับพวกของท่านชายหญิงประมาณสิบกว่าคนยืนรวมกลุ่มกันอยู่คอยต้อนรับ 4 สหายของเรา ลุงพูนกับวุฒิภพชายแต่งกายแบบสากลเรียบร้อย ส่วนวุฒิภพหญิงก็สวมกระโปรงอย่างงดงาม ตกแต่งหน้าและผมเรียบร้อย ทั้งคนแก่ และคนสาว ไม่มีวี่แววอะไรที่จะแสดงให้เห็นว่าลุงพูนกับพรรคพวกของแกเป็นขอทาน โดยเฉพาะเจ้าหนุ่มวีระศักดิ์ลูกชายคนโตของลุงพูน แต่งสากลขากสะกิ้นสีไข่ไก่ใหม่เอี่ยมใส่ผ้าหอมหอมฟุ้ง บุคลิกลักษณะราวกับลูกชายของเจ้าคุณบุญหนักศักดิ์ใหญ่

ลุงพูนกับพรรคพวกของแกต่างยกมือไหว้คณะพรรค 4 สหายอย่างนอบน้อม

“เชิญ — เชิญขอรับ พวกเราอีกประมาณ 30 กว่าคนรออยู่ในห้องข้างบนแล้วละ
ครับ เชิญข้างบนเถอะครับ พวกผมรู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่พวกท่านได้กรุณามาร่วมรับประทานอาหาร
อาหารกับเรา”

พลียัมน้อยยิ้มใหญ่ กวาดสายตามองดูพวกชายหญิงซึ่งแต่งตัวโก้เก๋ผิดปกติ และไม่
น่าจะเป็นไปได้ แล้วเขาก็กล่าวถามลุงพูนเบา ๆ

“กูลธิดาค่ะจ๊ะลุง”

“อ้อ อีหนูหรือครับ อีหนูรออยู่ข้างบนพร้อมด้วยเพื่อนสาว ๆ อีกหลายคน ผม
รับรองว่าพวกท่านจะต้องชมเปาะเมื่อได้เห็นกูลธิดาของผม แต่งกายอย่างหรูหราเป็นพิเศษสำหรับ
คืนวันนี้”

นายแพทย์หนุ่มครางออกมาเบา ๆ

“มายก็้อด ... เป็นอันว่าขอทานในโลกนี้ไม่มีขอทานชาติใดที่จะมีความ
เจริญก้าวหน้ารุ่งเรืองเหมือนขอทานไทยในชมรมของลุงพูน ฝรั่งเศสไปหมดแล้ว ไม่อยากจะเชื่อเลย
ว่าลุงพูนกับคนเหล่านี้เป็นขอทาน

ลุงพูนยิ้มให้นายแพทย์หนุ่ม

“ท่านอย่าสงสัยอะไรเลยครับ ในสมัยถึงพุทธกาลเช่นนี้สิ่งที่เป็นไปได้มันมักจะ
เป็นไปได้เสมอ ถึงแม้ว่าพวกเราจะเป็นยาจกฉวิฬก แต่เรารู้จักปรับปรุงตัวของเราให้เหมาะกับ
กาลเทศะ หรือสังคมนิยม เมื่อเรารับประทานอาหารในสถานที่โอ้อ่าเช่นนี้เราต้องแต่งกายให้
เหมาะสม ซึ่งพวกผมทุกคนมีเครื่องแต่งตัวสวย ๆ ด้วยกันทั้งนั้นแหละครับ เราถือว่าขอทานเป็น
อาชีพของเรา เป็นกิจวัตรประจำวันที่เราจะต้องทำเพื่อการครองชีวิต แต่เราจะเป็นขอทานในเวลา
ที่เราทำงานเท่านั้น เมื่อเลิกงานแล้ว คือหมายความว่าเลิกจากขอทานเขากินแล้ว เราก็เป็นตัวของเรา
เอง คือเป็นพลเมืองคนหนึ่งที่ไม่ใช่ขอทาน ผมได้ใช้เวลาเกือบสิบปีแล้วปรับปรุงความเป็นอยู่ของ
พวกขอทานในชมรมของผม ให้รู้จักการทำตัวให้สมควร เชิญข้างบนเถอะครับ”

ครั้นแล้ว ชายชราที่พาคณะพรรค 4 สหายและเจ้าแห้วขึ้นบันไดไปชั้นบน พวก
ขอทานติดตามมาเป็นหมู่ ทุกคนสนุกสนานรื่นเริง และมีใบหน้ายิ้มแย้มแจ่มใสไปตามกัน ทำให้
คณะพรรค 4 สหายรู้สึกแปลกใจในสามัคคีธรรมอันดีเลิศของพวกขอทาน๕ระนี้ ซึ่งรักใคร่กลม
เกลียวกันเป็นอย่างดี

ภายในห้องโถงห้องหนึ่ง มีโต๊ะอาหารแบบโต๊ะจีนตั้งอยู่เรียงรายรวมห้าโต๊ะ
ด้วยกัน ชาวนิยมขอทานทั้งชายหญิงในวัยต่าง ๆ แต่งกายงดงามเหมือนสุภาพชนทั้งหลายกำลังนั่ง
สนทนาสัพเพทถกสนทนากันอยู่ เมื่อคณะพรรค 4 สหายเดินเข้ามาในห้องโถงที่กล่าวนี้ พวกขอทาน
ทั้งหลายก็ลุกขึ้นยืน และยกมือไหว้สี่สหายกับเจ้าคุณปัจฉิมนี้ ๆ อย่างนอบน้อมยำเกรง ทุกใบหน้ายิ้ม
แย้มแจ่มใส และมองดูคณะพรรค 4 สหายอย่างชื่นชมในบุญบารมี

พลปราดเข้าไปหากุลธิดา และหยุดยืนเบื้องหน้าหล่อนจ้องมองหญิงสาวอย่าง
ตะลึงลาน ในเวลาเดียวกันนิกร, กิมหงวน กับริก และเจ้าคุณปัจจนิก ๆ ก็พากันเดินเข้ามาห้อม
ล้อมหล่อน กุลธิดายิ้มอย่างสวยแก่ ใบหน้ารูปไข่ของหล่อนเต็มไปด้วยความสวยงามสะคราญตา
ยิ่งนัก กุลธิดาแต่งหน้า และผมอย่างวิจิตรประณีต ทาปากสีแดงเข้ม หล่อนสวมเสื้อกระโปรงชุดสีชมพู
แก่ เสื้อที่สวมเป็นเสื้อแบบกลางคอกกว้าง จ้องมองแลเห็นสร้อยเพชรที่คอหล่อนอย่างถนัด

“หนูกำลังกลัวใจคิดว่าพวกท่านจะไม่มาเสียอีก” แม่สาวงามพูดนอบน้อม “หนูคิด
ใจเหลือเกินค่ะที่พวกท่านกรุณามารับประทานอาหารกับพวกเรา”

พลกล่าวชมหล่อนด้วยความจริงใจของเขา

“วันนี้หนูสวยมากทีเดียว พับฝ่าเถอะ นับแต่บัดนี้เป็นต้นไป ฉันจะไม่ยอมให้หนู
ขอทานเขากินอีกเป็นอันขาด พวกเรามีงานดี ๆ ที่จะให้หนูทำ ขอให้สิ้นสุดกันที่สำหรับอาชีพ
ขอทานของหนู”

กิมหงวนพูดเสริมขึ้นทันที

“หนูไปเป็นเลขานุการិณีของฉันดีกว่า ไม่ต้องทำอะไรนั่งอยู่ใกล้ ๆ ฉันให้ฉันเห็น
หน้าหนูเท่านั้น ส่วนเงินเดือนหนูอยากได้เท่าไร ใจผู้เซฟหยิบเอาไปเอง เท่านั้นหนูก็จะมีความสุขไม่
ต้องเดินเตะฝุ่นไปกับพ่อ และพี่ชาย เทียวร้องเพลงแลกเปลี่ยนกับเงิน”

นิกรพูดขึ้นบ้าง

“หรือหนูจะไปทำงานที่สำนักงานผลประโยชน์ของฉันได้ ฉันจะให้หนูเป็น
ผู้จัดการสำนักงานผลประโยชน์ของฉัน”

เจ้าคุณปัจจนิก ๆ ว่า “แล้วคนเก่าละไว้ย แกะจะให้เขาไปทำอะไร”

นายจอมทะเล้นขมวดคิ้วขึ้น

“จะยากอะไรครับ ผมก็หาเรื่องไล่เขาออกไปเท่านั้นเอง สมัยนี้คุณพ่อก็รู้ดีแล้วว่า
ไม่ว่าที่ไหนเขามักจะนิยมใช้ผู้หญิงทำงานมากกว่าผู้ชาย ยิ่งผู้หญิงที่สาว และสวยอย่างกุลธิดานี้ด้วย
แล้ว ความรู้ความสามารถเป็นอันไม่ต้องพูดถึงกัน”

คร.ดิเรกยกมือตอบว่ากุลธิดาด้วยความรักใคร่เอ็นดู โดยไม่มีเจตนาในทางชู้สาว

“เบบี๋ ไอสงสารยูมาก ยูไปทำงานอยู่ที่ดิเรกคลินิกของไอดิกว่า ไอจะให้ยูเป็น
แคชเชียร์ และให้เงินเดือนยูเดือนละพันบาท ดิกว่าที่ยูจะไปขอทานเขากิน”

พลพูดเสริมขึ้น

“พวกเราทุกคนยินดีที่จะให้ความช่วยเหลือหนูเพื่อให้หนูได้พ้นจากสภาพ
ขอทาน”

เจ้าคุณปัจจนิก ๆ ว่า “เปลี่ยนอาชีพเสียเถอะหลานสาว หนูควรจะมีอนาคตรุ่งเรือง
กว่านี้”

หญิงสาวประนมมือไหว้คณะพรรค 4 สหายอีกครั้งหนึ่ง

“หนูกราบขอขอบคุณผู้ที่พวกท่านเมตตากรุณาหนู แต่ว่าหนูเป็นกาคำนีคะ จะให้หนูเป็นหงส์อย่างไรกัน ถึงเอาขนหงส์มาแซมใส่ เมื่อหนูเปล่งเสียงร้องออกมาพวกหงส์ก็จะรู้ว่าหนูเป็นหงส์ปลอม”

นิกรจู้ปาก

“คำคมชะด้วยนา เอาจังดีใหม่หนู เพื่อตัดความยุ่งยากทั้งหลาย หนูแต่งงานกับน้ำเสียวแล้วกันจะได้สิ้นเรื่อง”

“เฮ้ย” คร.ดิเรกกับพล และเสียงหวนอุทานขึ้นพร้อม ๆ กัน

ลุงพูนกล่าวกับคณะพรรค 4 สหายอย่างนอบน้อม

“ขอเชิญท่านนั่งโต๊ะเถอะครับ ได้เวลาแล้ว เรายับประทานไป และคุยกันไปดีกว่า”

คณะพรรค 4 สหาย ถูกนำไปนั่งที่โต๊ะขวาสุด ลุงพูนกับกุลธิดา และนายวีระศักดิ์ร่วมโต๊ะด้วย ต่อจากนั้น พนักงานรับใช้ก็นำวิสกี้ และ โชคามาเสิร์ฟเป็นอันดับแรก เสียงหวนมองคูวิสกี้ และ สิ้นศิรัษะ

“ไม่ได้ความลุง พวกฉันไม่เคยกินเหล้าเลย ๆ ฟันนี้ห rokok สั่งตราขาวมาดีกว่า ค่าอาหารหมดนี่ฉันออกเอง ฉันยินดีเลี้ยงพวกลุงเพื่อสันถวไมตรี และเพื่อแสดงให้เห็นว่าคนมีเงินไม่ได้รังเกียจเหยียดหยามคนจนเหมือนกันไปหมด”

ลุงพูนว่า “ไม่ได้ห rokok ครับท่าน ถึงอย่างไรพวกผมก็ต้องเป็นฝ่ายเลี้ยงพวกท่าน เมื่อท่านจะดื่มตราขาวก็จะเป็นอะไรไปละครับ เฮ้ย — บ๊อย เอาตราขาวมาสองขวดไปบอกแคชเชียร์เถอะว่าคิดเงินพิเศษ”

เจ้าบ๊อยหนุ่มรับคำสั่ง แล้วเดินออกไปจากห้อง ต่อจากนั้นคณะพรรค 4 สหาย และพวกกระยาจกฉกฉวยทั้งหลายก็เริ่มลงมือดื่มเหล้า และ โอภาปราศรัยกันอย่างครื้นเครง อาหารถูกยกมาเสิร์ฟตามลำดับ เริ่มต้นด้วยหูปลาจลลามตุ๋นมันปู และนกพิราบทอด, ปลาจะละเม็ดน้ำแดง, เป็ดตุ๋น ฯลฯ

คณะพรรค 4 สหายต่างสนใจกับกุลธิดาแม่สาวงามมาก ทุกคนเต็มไปด้วยความเมตตาสงสารหล่อน เจ้าคุณปัจฉิม ๗ ถึงกับกล่าวชมด้วยน้ำใสใจจริง

“อย่างนี้แหละเขาเรียกว่าเพชรตกอยู่ในโคลนตม กุลธิดาทั้งสวยทั้งสุภาพอ่อนหวาน ผู้หญิงสาวที่สวยมักจะเย่อหยิ่งจองหอง แต่กุลธิดาคนนี้เต็มไปด้วยความน่ารักน่าเอ็นดู คนเราจะยากดีมีจนอย่างไรไม่สำคัญ สำคัญแต่จรรยาบรรณเท่านั้น ถึงจะร่ำรวยสักเพียงใดถ้าขาดความสุภาพอ่อนหวานแล้วก็รังแต่จะเป็นที่รังเกียจแก่คนอื่นเขา”

เสียงหวนตักปลาจะละเม็ดใส่ชามแบ่งให้หล่อน

“ทานให้อิ่มนะหนูนะ หนูจำ น้ำมาพบหนูเมื่อทุกสิ่งทุกอย่างมันสายเสียแล้ว เหมือนกับว่าเห็น ไม้้งามเมื่อขวานบิน ถ้าหากว่าได้พบกับหนูเมื่อครั้งน้ำยัง โสดอยู่ละก็ อืม..... อย่าพูดเลย”

เจ้าคุณปัจฉิม ๑ ยกเท้าเตะขาอาเสี่ยได้โตะเสียงดัง โป๊ก

“มากไปอ้ายหงวน”

อาเสี่ยหัวเราะชอบใจ และหันมามองคุณนิกรซึ่งไม่ยอมพูดคุยกับใครก้มหน้าก้มตา กินเอา ๆ

“เฮ้ย ๆ ๆ อย่าบอกให้มากนักโวย รอพรรคพวกข้างซี และพยายามพูดคุยเสียบ้าง”

นายจอมทะเล้นยักคิ้วแล้วพูดเสียงคับปาก

“คนเรามันต้องรู้จักแบ่งเวลาให้ถูกต้องโวย เวลานี้เป็นเวลากินเราก็ต้องกิน จะคุยกันหาหอกอะไรละ กินเสียก่อนถึงค่อยคุย”

ดร.ดิเรกหัวเราะชอบใจ

“สุภามิตของชาวภารตะบทหนึ่งกล่าวไว้ว่า .....”

“พอแล้ว” อาเสี่ยตวาดลั่น “สุภามิตบ้า ๆ บอ ๆ ของแกวันหนึ่งได้ฟังตั้งร้อยหน กินเถอะหมอ ชินซักช้าอ้ายกรกินเรียบ เปิดตุ๋นหม้อเบ้อเริ่มอ้ายกรล่อเสียนคนเดียวเกือบหมดแล้ว เพราะเรามัวแต่คุยกัน”

เสี่ยหัวเราะดังขึ้นอย่างครั้นครัง ต่อจากนั้นก็รับประทานอาหารกันต่อไป เมื่อลุงพูนพูดถึงเรื่องสมาคมขอทาน เสี่ยหงวนก็รับรองว่าทุกสิ่งทุกอย่างเขาจะจัดทำในเร็ว ๆ นี้

“เรื่องนี้เป็นหน้าที่ของพวกเราเอง ลุงไม่ต้องวิตกหรือ สสถานที่ที่เราจะตั้งเป็นสมาคมขอทานนั้นฉันเตรียมไว้แล้ว อยู่ถนนสาทรใกล้ ๆ กับสถานทูตอเมริกัน ตึกหลังนั้นใหญ่โตกว้างขวางมาก ฉันให้ฝรั่งเช่าอยู่เดือนละ 5,000 บาท เพียงหมดสัญญาเช่าเมื่อเร็ว ๆ นี้เอง ฉันจะยกให้เป็นที่ตั้งสมาคมขอทาน ซึ่งเราจะทำพิธีเปิดป้ายอย่างมโหฬารในไม่ช้านี้”

ชายชราขมมือไหว้เสี่ยหงวน

“เป็นพระคุณหาที่สุดมิได้เชียวครับ ถ้าหากว่าสมาคมของเราจัดตั้งขึ้นได้โดยเรียบร้อย พวกผมทั้งหมดก็จะอยู่ดีกินดีมีความสุขสบายขึ้น เพราะจะได้ทำการขอทานอย่างถูกต้องหลักวิชา ไม่ใช่ขอทานกันอย่างสงัด เพื่อขอแบบสงัดอย่างทุกวันนี้ ผมรับรองว่าสมาคมขอทานจะมีสมาชิกไม่ต่ำกว่าพันคน”

เสี่ยหงวนพยักหน้ารับทราบ

“เอายังไงกันก็เอา ฉันรับเป็นนายกของสมาคมขอทานเอง ส่วนเจ้าคุณอา และเพื่อน ๆ ของฉันก็จะรับเป็นกรรมการของสมาคม และถ้าหากว่ามีโอกาสงานฉลองรัฐธรรมนูญปีนี้ พวกฉันอาจจะออกขอทานเขาก็ได้ในฐานะเป็นผู้นำของพวกลุง”

“ไอ้ไอ” ลุงพูนอุทานขึ้นดัง ๆ “ถ้าหากว่าพวกคุณออกขอทานกับพวกผมด้วยแล้ว วันหนึ่งคงจะได้เงินไม่น้อยเชียวนะครับ เพราะพวกคุณคงจะมีญาติพี่น้อง และเพื่อนฝูงมากมาย เข้าไปบ้านไหนก็คงได้ไม่น้อยกว่าร้อยละร้อยบาท”

“อ๊ะ” กิมหงวนเอ็ดตะโร “ขอทานอย่างฉันทันร้อยบาทไม่เอาหรอก อย่างเลว ๆ ก็ ต้องหมื่นบาท”

นิกรพูดเสริมขึ้นทันที

“แล้วก็ก่อนจะให้ทานจะต้องมีการเลี้ยงดูพวกเราเสียก่อนด้วย”

ขณะพรรค 4 สหายต่างหัวเราะขึ้นพร้อม ๆ กัน การกินเลี้ยงเป็นไปอย่าง สนุกสนาน และเป็นกันเองจริง ๆ ในราว 20.30 น. การรับประทานอาหารแบบโต๊ะจีนก็เสร็จ เรียบร้อย หลังจากได้มีการดื่มอวยพรตามธรรมเนียมแล้ว อาเสี่ยกิมหงวนก็แสดงสุนทรพจน์อันซื่อ ยาวกล่าวแสดงความยินดีที่พวกขอทานยกย่องให้เกียรติเขา และเขากับเพื่อนเกลอทุกคนจะพยายาม วิ่งเต้นจัดสร้างสมาคมขอทานให้เสร็จเรียบร้อยในเร็ววันนี้

มันเป็นข่าวสังคม ที่ทำให้ชาวสังคมทั้งหลายรู้สึกขบขัน และแปลกใจไป ตามกัน หนังสือพิมพ์รายวันหลายฉบับต่างลงข่าวเกี่ยวกับสมาคมขอทานนี้ ซึ่งอาเสี่ย กิมหงวนมหาเศรษฐีหนุ่ม เป็นตัวตั้งตัวตีจัดตั้งสมาคมที่กล่าวนี้ขึ้น

บรรดาขอทานทั้งกระยาจก และวณิกทั้งหลายต่างปิติยินดีไปตามกัน ที่ตนจะได้ สมัคกรเข้าเป็นสมาชิกของสมาคมขอทานในความอุปการะของอาเสี่ยกิมหงวน

ต่อไปนี้เป็นข้อความซึ่งลงโฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวันที่มีชื่อเสียงฉบับหนึ่ง

พี่น้องขอทานโปรดทราบ

ด้วยบัดนี้ สมาคมขอทานได้จัดสร้างขึ้นเรียบร้อยแล้ว ณ บ้าน

“ไทยอัศจรรย์” ถนนสาทรใต้ กำหนดทำพิธีเปิดป้ายสมาคมในวันอังคารที่ 28 ตุลาคม ศกนี้ เวลา 17.00 น.ตรง ข้าพเจ้าขอเชิญชวนพี่น้องขอทานทั่วประเทศไทย ทั้ง กระยาจก และวณิกทั้งหลายจงไปชุมนุมกันให้พร้อมเพรียง และหลังจากทำพิธีเปิดป้าย สมาคมแล้ว เจ้าหน้าที่ก็จะได้อ่อนรับท่านเข้าเป็นสมาชิก ดังมีอัตราค่าธรรมเนียม ดังต่อไปนี้

1. สมาชิกตลอดชีพ หรือสมาชิกกิตติมศักดิ์ เสียค่าบำรุงรวมทีเดียว 10,000 บาท ทางสมาคมจะจ่ายเข็มเครื่องหมายทองคำให้หนึ่งอัน

2. วิสามัญสมาชิก เสียค่าธรรมเนียม หรือค่าบำรุงสมาคมเป็นรายปี ปีละ 150 บาท ทางสมาคมจะจ่ายเพิ่มโลหะเงินให้

3. สามัญสมาชิก เสียค่าบำรุงเดือนละ 10 บาท ทางสมาคมจะจ่ายเพิ่มโลหะสังกะสีให้หนึ่งอัน

นอกจากนี้ สมาคมขอทานยังจะเปิดแผนกประกันชีวิต, ประกันภัยรถยนต์สำหรับพวกขอทานทั้งหลาย และเปิดแผนกฉาบปูนกฉพด้วย ทางสมาคมจะช่วยเหลือสมาชิกให้เป็นขอทานอย่างดีเยี่ยม นอกจากนี้ ในยามป่วยไข้ทางสมาคมก็จะให้ความช่วยเหลือในการรักษาพยาบาลเป็นอย่างดี ข้าพเจ้าหวังอย่างยิ่งว่า พี่น้องขอทานทั้งหลายคงจะไปร่วมชุมนุมกันตามกำหนดวันเวลาที่เรียนให้ทราบนี้

อนึ่ง สำหรับท่านที่เป็นวณิกนั้นขอได้โปรดนำเครื่องดนตรีของท่านติดมือไปด้วย

ประกาศมา ณ วันที่ 22 ตุลาคม พุทธศักราช 2496

ลงนาม นายพูน นีรทรัพย์

หัวหน้านิคมขอทาน

ถนนดินแดง พระนคร

ในที่สุด ก็ถึงวันเปิดสมาคมขอทานแห่งประเทศไทย

คณะพรรค 4 สหายของเราพร้อมด้วยท่านผู้ใหญ่ และเมีย ๆ ของ 4 สหายได้ออกจากบ้าน “พัชรารณ” มาที่สมาคมตั้งแต่ตอนสายวันนี้ ส่งคนใช้หลายคนมาช่วยกันทำความสะอาดตกแต่งสถานที่ คณะพรรค 4 สหายของเราได้ให้ความช่วยเหลือชาวขอทานทั้งหลายก็เพื่อหวังบุญกุศลนั่นเอง

ตัวตึกของสมาคมอยู่ริมถนนหลวง ถึงแม้ตึกหลังนี้มีอายุประมาณ 30 ปีแล้วแต่ก็ทาสีใหม่เอี่ยม เป็นตึกที่ใหญ่โตหรูหรามาก ปลูกอยู่ในเนื้อที่ดินประมาณ 2 ไร่เศษ

คณะพรรค 4 สหายกับท่านผู้ใหญ่ และพวกเมีย ๆ ของเขา ต้องเห็นดีเห็นน้อยไปตามกันในการตกแต่งสถานที่ และงานอื่น ๆ ในราว 14.00 น. ทุกคนก็พากันกลับบ้าน “พัชรารณ” เพื่อเปลี่ยนเครื่องแต่งตัวเตรียมมาเปิดงานในเย็นวันนี้

คณะพรรค 4 สหายได้กลับมาที่สมาคมขอทานแห่งประเทศไทยในเวลา 16.00 น.เศษ 4 สหายกับเจ้าคุณปัจฉิม ๑ และเจ้าคุณประสิทธิ์ ๑ ต่างแต่งกายสากลอย่างหรูหรา ส่วนคุณหญิงวาด และแม่งามทั้งสี่คนก็แต่งกายงดงามสมสมัย สมศักดิ์สุภาพสตรีผู้มีเกียรติ

หลังจาก 16.30 น. บรรดาแขกผู้มีเกียรติก็ทยอย ๆ กันมายังสมาคมของท่านแห่งประเทศไทย รถยนต์เก๋งแบบงาม ๆ หลายสิบคันจอดอยู่เรียงรายนอกถนนใหญ่ และบางคันก็เข้ามาจอดในบ้าน พวกแขกเหล่านี้ถูกเชิญเข้าไปนั่งในเต็นท์ถึงสามหลังปลูกอยู่ใกล้ ๆ กัน ทุกคนที่ได้รับเชิญมาในงานนี้ล้วนแต่เป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ พ่อค้าคนสำคัญ และคหบดีผู้มีชื่อเสียง แต่ส่วนมากมักจะเป็นพ่อค้า เพราะคณะพรรค 4 สหายของเราเป็นพ่อค้านั่นเอง

ท่านผู้ใหญ่ที่จะเป็นผู้เปิดผ้าคลุมสมาคมของท่านแห่งประเทศไทยคือคุณท้าวใหญ่ที่สาวร่วมสายโลหิตของคุณหญิงวาดนั่นเอง ซึ่งท่านผู้อ่านคงรู้จักสุภาพสตรีบรรดาศักดิ์ผู้นี้เป็นอย่างดีแล้ว

บรรยากาศภายในบริเวณสมาคมของท่านแห่งประเทศไทยสดชื่นตื่นตายิ่งนัก บรรดากระยาจก และวณิกทั้งหลายล้วนแต่แต่งกายภาคภูมิอย่างไม่น่าจะเป็นไปได้ ผู้ชายแต่งแบบสากล ส่วนผู้หญิงก็ช่อนร่างอยู่ในเสื้อกระโปรงอันวิจิตรระยิบระยับ

ก่อนเวลา 17.00 น. เล็กน้อย

4 สหายกับเจ้าคุณปัจฉิม ๕ ได้มาปรากฏตัวขึ้นที่เชิงบันไดหน้าตัวตึก ทุกคนมองไปทางประตูใหญ่นอกถนน และยกนาฬิกาข้อมือขึ้นดูเวลาบ่อย ๆ ทางวังสามเสนโทรศัพท์มาบอกว่าคุณท้าวใหญ่ได้ออกจากวังแล้วเมื่อเวลา 16.30 น. ซึ่งอย่างไรเสียอีกสักครู่ก็คงจะมาถึงที่นี่ 4 สหายจึงออกมาคอยต้อนรับคุณท้าวใหญ่

ช่างภาพหนังสือพิมพ์สามสี่คน ถือกล้องถ่ายรูปขึ้นดีเดินเข้ามาหาคณะพรรค 4 สหาย แล้วสุภาพบุรุษร่างบอบบางคนหนึ่งก็กล่าวถามอาเสี้ยกิมหงวนเบา ๆ

“อาเสี้ยครับ พวกขอทานของสมาคมนี้อยู่ที่ไหนล่ะครับ ไม่เห็นแม้แต่คนเดียว หรืออยู่หลังตึก ผมอยากจะถ่ายรูปไว้ไปลงหนังสือพิมพ์ของเรา”

เสี้ยหงวนมองดูช่างภาพ แล้วหัวเราะอย่างขบขัน

“บู๊โธ — ก็โน่นยังงั้นล่ะครับคุณ เต็นท์สองหลังรอบสนามนั่นแหละครับ ผู้นั่งอยู่ในเต็นท์ล้วนแต่กระยาจกวณิกทั้งสิ้น”

ช่างภาพหนังสือพิมพ์ทั้งสี่คนต่างมองตามสายตาอาเสี้ยแล้วสะดุ้งเฮือกไปตามกัน นายอะไรคนหนึ่งร้องขึ้นดัง ๆ

“แขกในสองเต็นท์นั่นนะหรือครับพวกขอทาน”

นิกรจู้ยปาก

“อย่าเอ็ดไปคุณ นั่นแหละครับขอทานทั้งนั้น”

“ตายท่า .....” ช่างภาพร่างสูงใหญ่คนหนึ่งอุทานขึ้นดัง ๆ “ผมนึกว่าแขกที่ได้รับเชิญมาเปิดงานเสี้ยอีก ขอทานทำไมถึงแต่งสากล และสวมเสื้อกระโปรงสวย ๆ อย่างนั้น

ละครับ”

พลียัมให้ช่างภาพหนังสือพิมพ์แล้วกล่าวว่า

“วันนี้เป็นวันงานสำคัญของพวกเขา เขาก็ต้องแต่งตัวหรูหราหน่อยซีครับ”

ช่างภาพผู้นั้นก็มองดูตัวเอง และหันมายิ้มกับเพื่อน ๆ ของเขา

“ไม่ไหวโว้ย เจอเอาของท่านบรรดาศักดิ์เข้าให้แล้ว เขาแต่งตัวดีกว่าพวกเรา

เสียอีก”

ครั้นแล้ว พวกช่างภาพก็พากันเดินรวมกลุ่มตรงไปยังที่นั่งทั้งสองหลัง เพื่อจะถ่ายภาพของท่าน เอาไปลงหนังสือพิมพ์

เข็มนาฬิกาที่ข้อมือคร.ดิเรกบอกเวลา 17.00 น.ตรง หลังจากนั้นเพียงครู่เดียว “บูอิค” เก่งสีน้ำเงินแก่ก็เลี้ยวเข้ามาในสมาคมของท่านแห่งประเทศไทย อย่างเข้มข้ำเจ้าแห้วทำหน้าที่เป็นคนขับ แต่งกายสากลอย่างภาคภูมิ ส่วนสุภาพสตรีผู้สูงอายุ ซึ่งนั่งอยู่ตอนหลังรถตามลำพังนั้นรูปร่างอ้วนจ้ำม่ำสมบูรณ์มาก ใบหน้าสง่าผ่าเผยบอกความเป็นผู้มีสติสูง สุภาพสตรีบรรดาศักดิ์ผู้นี้คือคุณท้าวใหญ่ผู้เป็นป้าของพล, นิกร และนันทานันเอง

“บูอิค” เก่งกลานมาหยุดห่างจากตัวตึกเล็กน้อย เสียงจ๊อกแจ๊กจ้อแจตั้งขึ้นทั่วบริเวณบ้าน เจ้าแห้วรีบลงมาเปิดประตูตอนหลังรถให้คุณท้าวใหญ่ ทนไคนั้นเอง คุณท้าวใหญ่ก็เดินขนาดลงมาจากรถเก๋ง 4 สหายกับเจ้าคุณปัจจนิก ๆ ปราดเข้ามาต้อนรับคุณท้าวใหญ่อย่างพิณอบพิเทา คุณท้าวใหญ่ยิ้มรับไหว้เจ้าคุณปัจจนิก ๆ และ 4 สหาย

“ดิฉันมาตรงเวลาที่เดียว” คุณท้าวใหญ่พูดยิ้ม ๆ

“ครับ คุณพี่ทำอะไรตรงตามเวลาเสมอ” เจ้าคุณปัจจนิก ๆ พุดกับคุณท้าวใหญ่ “เชิญคุณพี่เปิดป้ายผ้าคลุมสมาคมเถอะครับ”

คุณท้าวใหญ่ไม่พูดอะไรอีก เดินตามเจ้าคุณปัจจนิก ๆ ออกมาข้างสนามห่างจากที่นั่งที่แขกผู้มีเกียรติไม่กี่ม้าน้อย ทนไคนั้นเอง เสียงแจ้ว ๆ ของโฆษกสาว คือประไพที่เป็นผู้พูดกระจายเสียงได้ดังก้องกังวานไปทั่วบริเวณสมาคมของท่านแห่งประเทศไทย

“ท่านผู้มีเกียรติ และไว้เกียรติทั้งหลาย บัดนี้คุณท้าวใหญ่ การุณวงศ์ สุภาพสตรีบรรดาศักดิ์ได้มาถึงสมาคมของท่านแห่งประเทศไทยแล้ว และจะได้เริ่มเปิดป้ายสมาคม ณ บัดนี้แล้ว”

เสียงจ๊อกจ้อแจ๊ยบกริบ บรรดาแขกผู้มีเกียรติ และไว้เกียรติทั้งหลายต่างลุกขึ้นยืน ตำรวมกิริยามารยาทให้สงบเสงี่ยม คนตรีคณะ “ภิกขาจารคูริยางค์” ยืนรวมกลุ่มกันอยู่ทางซ้ายมือ เตรียมบรรเลงเพลงมหาฤกษ์มหาชัย ซึ่งเครื่องบรรเลงมีแคน, ขลุ่ย, ซออู้, ปี่ปัดก้น้ำ, ฉาบ, ฉิ่ง และกรับ นักดนตรีทุกคนแต่งกายสากลเรียบร้อย

ความเงียบปกคลุมไปทั่วบริเวณสมาคม เจ้าคุณปัจจนิก ๆ พินาศส่งกระดากม้วนเล็ก ๆ ให้อาเสี้ยกิมหงวนแล้วกระซิบกระซาบบอกอาเสี้ย

“ไปยืนหน้าไมโครโฟนนั้น และอ่านข้อความในกระดาษแผ่นนี้”

เสียงหวนฮัมแห่ง ๆ เป็นครั้งแรกในชีวิตของเขาที่เขาได้มีความสำคัญในการเปิดงานเช่นนี้ อาเสี่ยรู้สึกประหม่าไม่ใช่น้อย เขาเดินมายืนหน้าไมโครโฟน ซึ่งคุณท้าวใหญ่ยืนอยู่ตรงข้ามกับเสียงหวน แล้วอาเสี่ยก็คลี่กระดาษออกอ่านข้อความในนั้นดัง ๆ

“หนังสือสัญญาฉบับนี้ได้ทำขึ้นระหว่าง พระยาปัจฉิมนิกรพินาศ ฯ ซึ่งต่อไปในสัญญานี้จะเรียกว่าผู้รับจ้างองฝ่ายหนึ่ง กับนางแฉล้ม ผิวเผือก ซึ่งต่อไปในสัญญานี้จะเรียกว่าผู้จ้างองฝ่ายหนึ่ง.....” แล้วก็หวนก็สะดุ้งเฮือก ทำคอร่น หันมามองดูเจ้าคุณปัจฉิมนิกร ฯ “อะไรกันครับนี้ คุณอาเอาอะไรมาให้ผมอ่าน”

ท่านเจ้าคุณปัจฉิมนิกร ฯ ทำท่าเหมือนกับจะเป็นลมล้มลง ณ ที่นั้น นึกโกรธตัวเองที่สะเพราะเผอเรอหยิบเอกสารผิดไปทำให้ขายหน้าคนอื่นเขา บรรดาแขกผู้มีเกียรติต่างพากันหัวเราะคิกคัก ท่านเจ้าคุณเดินเข้ามาหาเสียงหวน ล้วงกระเป๋าเสื้อหยิบกระดาษอีกแผ่นหนึ่งออกมาส่งให้อาเสี่ย

“แผ่นนี้ไว้ อาขอโทษที” ท่านพูดเกือบเป็นเสียงกระซิบ

เสียงหวนเอ็ดตะโรลั่น

“ยังงี้ผมก็อายเขาแย่นะซีครับ อะไร แก่จนปานนี้แล้วยังจะเผอเรออีก”

คุณท้าวใหญ่จู้ปากดูก็หวนแล้วพูดเบา ๆ

“อะอะไปนำพ่อหวน”

อาเสี่ยฮัมแห่ง ๆ แล้วพูดไมโครโฟน

“ท่านทั้งหลาย ข้าพเจ้าต้องขอประทานโทษในความเผอเรอที่ข้าพเจ้าอ่านหนังสือสัญญาจ้างองที่ดินให้ท่านฟังเมื่อคืนนี้”

เสียงหัวเราะดังไปทั่วบริเวณสมาคมของท่านแห่งประเทศไทย อาเสี่ยก็หวนทำหน้าจะเรียกระดากขอบกล เขาส่งกระดาษสัญญาจ้างองที่ดินให้เจ้าคุณปัจฉิมนิกร ฯ แล้วคลี่กระดาษอีกแผ่นหนึ่งออก ต่อจากนั้นก็อ่านข้อความในนั้นด้วยเสียงกังวาน

“กราบเรียนคุณท้าวใหญ่ การณวงค์

สมาคมของท่านแห่งประเทศไทย ซึ่งมีเกล้ากระผมเป็นนายกของสมาคม และมีพระยาปัจฉิมนิกรพินาศ, นายพล พ็ชราภรณ์, นายนิกร การณวงค์, นายดิเรก ณรงค์ฤทธิ์ เป็นกรรมการ ได้ตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้ความช่วยเหลือแก่บรรดากระยาจกฉวิพททั้งหลาย ให้มีมาตรฐานในการครองชีพดีขึ้น เพื่อจะได้ยุติคดี มีระเบียบแบบแผน และมีวัฒนธรรมอันดีงามสมกับที่เป็นของท่านแห่งชาติ ณ บัดนี้ ได้

ศุภฤกษ์อันดิงามแล้ว เกล้ากระผมขอเชิญท่านได้โปรดเปิดฝ้าคลุมป้ายสมาคม เพื่อเป็นเกียรติแก่สมาคมของเราสืบไป ควรมีควรแล้วแต่จะ โปรด เกล้ากระผมนายกิมหงวน ไทยแท้ นายกสมาคมขอทานแห่งประเทศไทย”

ทันใดนั้นเอง คนตรีของคณะ “ภิกขาจารดุริยางค์” ก็เริ่มบรรเลงเพลงมหาฤกษ์ มหาชัย เสียหงวนนัยน์ตาเหลือก หันไปทำตาเขียวกับพวกนักดนตรีแล้วร้องตะโกนสุดเสียง

“เดี๋ยว – เดี๋ยวก่อนไว้ว ให้ท่านกล่าวตอบเสียก่อนซี พอท่านดิ่งริบบิ้นเปิดฝ้าคลุม ถึงค่อยบรรเลงเพลง แล้วกันไว้ว ชักซ้อมกันไว้เรียบริ้อยแล้วไม่ยักจำ ยังงี้ก็ขายหน้าเขาแย่นะซี”

พวกนักดนตรีทำหน้าที่กระเรียกระราดไปตามกัน บรรดาแขกที่ได้รับเชิญมาในงาน ต่างหัวเราะกันอย่างไม่ต้องอั้น เสียหงวน โกรธพวกดนตรีจนหน้าเขียว แต่แล้วเขาก็ฝืนแสดงสีหน้าให้ชุ่มชื่น ยิ้มให้คุณท้าวใหญ่ แล้วก้มศีรษะโค้งคำนับท่านอย่างงดงาม

คุณท้าวใหญ่สำรวมกิริยาให้เคร่งขรึม และสง่างามสมกับเป็นสุภาพสตรี บรรดาศักดิ์ ท่านคลี่ม้วนกระดาษที่ถืออยู่ในมือออก เขยิบตัวมาขึ้นหน้าไมโครโฟน แล้วท่านก็อ่านข้อความในกระดาษแผ่นนั้น

“ท่านนายกสมาคมขอทานแห่งประเทศไทย และท่านกรรมการทั้งหลาย ตลอดจนท่านผู้มีเกียรติที่มาชุมนุมพร้อมกันในวันนี้ ข้าพเจ้ารู้สึกเป็นเกียรติอันใหญ่ยิ่งที่ข้าพเจ้าได้รับเชิญมาเปิดสมาคมขอทานแห่งประเทศไทย ความจริงจำนวนขอทานในประเทศไทยเรานี้คงมีไม่ต่ำกว่า 20,000 คน บรรดาขอทานเหล่านี้ล้วนแต่เป็นผู้ที่มีเคราะห์กรรม ได้รับความลำบากยากแค้น ทนทุกข์เวทนาแสนสาหัสเนื่องจากทพพลภาพหรือแก่ชรา หรือไม่มีวิชาความรู้ที่จะประกอบอาชีพการงานอย่างหนึ่งอย่างใด ขาดผู้อุปการะให้ความช่วยเหลือ ข้าพเจ้าเห็นว่า บรรดากระยาจก และวณิพกทั้งหลายนั้นเป็นบุคคลที่ควรจะได้รับเมตตาปราณีจากเพื่อนมนุษย์ร่วมโลกร่วมชาติ ข้าพเจ้ามีความยินดีมากที่ท่านนายกของสมาคมเป็นผู้ริเริ่มจัดตั้งสมาคมนี้จนสำเร็จเรียบริ้อย ข้าพเจ้าขออวยพรให้สมาคมขอทานแห่งประเทศไทย จงมีความเจริญก้าวหน้า และขอให้พี่น้องขอทานทั้งหลายจงมีความสุขสวัสดิ์ ได้รับความเมตตาปราณีจากเพื่อนมนุษย์โดยทั่วหน้า เทอญ”

คุณท้าวใหญ่หันมายิ้มให้เจ้าคุณปัจจนึก ๆ เมื่อท่านอ่านสุนทรพจน์ของท่านจบลง นิกรเดินเข้ามาส่งกรรไกรให้ท่านป้ายของเขาย่างนอบน้อม

“เชิญคุณป้าตัดริบบิ้นด้วยตะไกรเล่มนี้แหละครับ”

คุณท้าวใหญ่เงยหน้าขึ้นมองคุณลูกโป่งขนาดใหญ่ประมาณ 20 ลูก ซึ่งลอยอยู่เหนือผ้าแพรสีชมพูคลุมกระดานป่ายอยู่ มีสายริบบิ้นห้อยลงมาผูกกับเสาโต๊ะ คุณท้าวใหญ่ยกกรรไกรขึ้นตัดริบบิ้นออก พอริบบิ้นขาดลูกโป่งทั้งพวงก็ดึงผ้าแพรสีชมพูลอยขึ้นสู่ท้องฟ้าทันที

พวกนักดนตรีต่างหัวเราะต่อกระซิก มองคุณลูกโป่งด้วยความพอใจ อาเสี้ยกิมหงวนยกมือเกาสิริระแสดงท่าทางกิริยาโกรธเคืองอย่างยิ่ง แล้วเขาก็ร้องตะโกนสุดเสียง

“เฮ้ย — บรรเลงเสี้ยกิมหงวนไว้”

พวกนักดนตรีคณะ “ภิกขาจารย์ดุริยางค์” ต่างสะดุ้งเฮือกไปตามกัน ครั้นแล้วก็ริบบรรเลงเพลงมหาฤกษ์มหาชัยอย่างกะปรอังกะพรั่ง เพราะมีเวลาซ้อมกันเพียงสองสามวันเท่านั้น บรรดาแขกผู้มีเกียรติทั้งหลายต่างยืนนิ่งเฉยจนกระทั่งจบเพลงมหาฤกษ์มหาชัย

ทันใดนั้นเอง รถตรวจการณ์คันใหญ่ของตำรวจสันติบาลคันหนึ่งก็แล่นเข้ามาในสมาคมขอทานแห่งประเทศไทยอย่างรวดเร็ว ภายในรถคันนี้มีตำรวจสันติบาลในเครื่องแบบประมาณ 10 คนพร้อมด้วยปืนกลมือ และปืนพก นายตำรวจผู้ควบคุมมียศเป็นนายพันตำรวจโท ตำแหน่งหัวหน้ากองสมาคม และสโมสร

รถตรวจการณ์แล่นมาจอดข้างตัวตึกใหญ่ พ.ต.ท.นพ นรกุล นำเจ้าพนักงานลงจากรถอย่างฉับพลัน นายตำรวจคนนี้เป็นเพื่อนรักเพื่อนเกลอของ 4 สหายเรานั้นเอง

คณะพรรค 4 สหายแลเห็นพ.ต.ท.นพ ต่างก็ร้องอะอะตะกาทายกัน และพากันเดินเข้ามาหา เสี้ยกิมหงวนยกมือตบอัสวินแหวนเพชรค่อนข้างแรง

“กันดีใจมากที่แกอุตส่าห์มาในงานเปิดสมาคมของเรา อย่าโกรธเคืองกันเลยนะที่กันไม่ได้ส่งบัตรไปให้แก กันลืมไปจริง ๆ พอเห็นหน้าแกถึงได้นึกออกเดี๋ยวนี้”

นิกรยกมือจับคางเพื่อนเก่าของเขา

“ไฉนจะนพ ได้ข่าวว่าหมูนี้อะไรใครจะลงรอยกับคุณอรสาไมใช่หรือ ขึ้นไปบนตึกซีเมีย ๆ ของพวกเราอยู่ในห้องโถง”

นายตำรวจหนุ่มยิ้มเล็กน้อย พอแลเห็นเจ้าคุณปัจจนิก ๆ เขาก็ยกมือไหว้ท่านอย่างนอบน้อม

“สวัสดิ์ครับคุณอา”

ท่านเจ้าคุณยกมือรับไหว้

“สวัสดิ์หลานชาย ทำไมถึงมาล่าปล่ละ หรือราชการอยู่”

พ.ต.ท.นพหัวเราะเบา ๆ

“ผมไม่ได้มาในงานเปิดงานของสมาคมนี้หรอกครับ แต่ผมมาจับนายของสมาคม และกรรมการทุกคนตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา”

4 สหาย และเจ้าคุณปัจจนิก ๆ สะดุ้งเฮือกพร้อม ๆ กัน

“เฮ้” นายแพทย์หนุ่มอุทานขึ้น “อย่าล้อเล่นนะ ไว้นพ ถูกจับ ไปังละก็ช่วย
ตายท่าเลย”

พ.ต.ท.นพ ยิ้มให้เพื่อนเกลอของเขา

“ไม่ได้ล้อเล่นเว้ย กันมาจับพวกแกจริง ๆ เจ้านายสั่งมาว่าสมาคมนี้เป็นสมาคม
เถื่อนที่ผิดกฎหมาย คือไม่ได้รับอนุญาตจากทางการตามระเบียบ ซึ่งทางสันติบาลได้เฝ้าดูการ
เคลื่อนไหวของสมาคมนี้มาแต่ต้นแล้ว”

พล พัทธภรณ์หน้าซีดเผือด เขากล่าวถามกิมหงวนทันที

“นี่แกไม่ได้รับอนุญาตตั้งสมาคมหรือหรืออ้ายเสีย”

กิมหงวนหน้าจ๋อย

“หา — ตั้งสมาคมต้องขออนุญาตด้วยหรือ ตายละวา” แล้วเขาก็หันมาทางพ.ต.ท.
นพ “เรื่องนี้มีการติดคุกกันบ้างไหมวะนพ”

อัศวินแหวนเพชรหัวเราะชอบใจ

“กันตอบแกไม่ได้ต้องแล้วแต่ศาลจะวินิจฉัยความผิดของพวกแก กันเสียใจจริง ๆ
ที่กันต้องทำงานตามหน้าที่”

นิกรขบกรามกรอด

“นี่แหละเขาว่าเพื่อนน้ำมิตรคิดทรยศ ใจคอแจะจับกระทั่งเพื่อนเชียวหรือ”

นายตำรวจหนุ่มยกมือตบศีรษะนิกรในฐานะเพื่อน

“ผู้ที่ทำผิดกฎหมาย ไม่ว่าจะใครกันก็ต้องจับกุมตามหน้าที่ไปคุยกันที่สันติบาลเถอะ
วะ ลีคนแกกับคุณอาเป็นกรรมการของสมาคมนี้ เจ้านายใช้ให้มาจับ กันก็ต้องมา ไปเถอะ อย่ารำไร
เลย อย่างมากก็ติดคุกคนละยี่สิบสามสิบปีเท่านั้น”

ดร.ดิเรกกลืนน้ำลายเอือก

“อย่าชู้ให้เสียขวัญหน่อยเลยน่า กันยิ่งใจไม่คืออยู่”

คณะพรรค 4 สหายเจรจากับพ.ต.ท.นพ สักครู่ก็พานายตำรวจหนุ่มขึ้นไปบนตึก
เพื่อพบกับเจ้าคุณประสิทธิ์ ๆ คุณหญิงวาด และเมีย ๆ ของเขา คุณท้าวใหญ่ถือ โอกาสหลบหนีขึ้น
รถยนต์ และกวักมือเรียกเจ้าแห้วไปหาท่าน บอกรับพาท่านไปส่งวังสามเสนโดยด่วน
บรรดาแขกผู้มีเกียรติ และพวกขอทานทั้งหลายต่างรีบหนีเอาตัวรอด เพราะกลัวว่าตนจะพลอยเข้า
ปั้งไปด้วย

ในช่วงนั้นเอง 4 สหายกับเจ้าคุณปัจฉิมก็ ก็ถูกนำตัวไปยังกอง
สันติบาลในข้อหาตั้งสมาคมเถื่อน

จบบริบูรณ์